

ZKUŠEBNÍ ŘÁD PRO klubové zkoušky a soutěže teriérů

Tento zkušební řád upravuje zkoušky a soutěže teriérů.

Tento ZŘ je určen pro plemena teriérů, jednotlivé zkoušky a soutěže (dále jen zkoušky) jsou uzpůsobeny charakteristickým vrozeným pracovním vlastnostem těchto psů. Struktura jednotlivých zkoušených disciplín umožňuje mimo prokázání lovecké upotřebitelnosti prokázat i teriérů pro potřeby jejich chovu a dále důležité vlastnosti potřebné pro praktický výkon práva myslivosti jako např. poslušnost, ovladatelnost, spolupráce s vůdcem a tak podobně, bez jejichž naučení a zvládnutí by nemohl být pes dobrým loveckým psem.

Zkoušek se mohou účastnit všichni psi loveckých plemen teriérů po dosažení věku 10 měsíců, v případě zkoušky po výstřelu a HZ ve věku od 15 měsíců. Požadovaný věk musí psi dosáhnout den před konáním zkoušek. Teriéry na soutěžích dle tohoto soutěžního řádu mohou posuzovat rozhodčí s kvalifikací pro příslušné zkoušky „malých“ plemen. Rozhodčí s aprobační pro všestranné zkoušky „malých“ plemen může posuzovat všechny zkoušky a soutěže dle tohoto soutěžního řádu.

Pořadatelský klub zašle nejpozději 14 dnů před termínem konání zkoušek ČMKJ návrh na nominaci rozhodčích a dostatečný počet propozic zkoušek. Vrchní rozhodčí zašle do 14 dnů po konání zkoušek ČMKJ přehled výsledků zkoušek se stručnou zprávou o jejich průběhu a seznamem rozhodčích a čekatelů (čekatele lze delegovat nejvýše 1 na skupinu), kteří na zkouškách posuzovali

Pořadatelský klub zašle nejpozději 14 dnů před konáním zkoušek místně příslušnému orgánu obce oznámení o konání zkoušek. A v den zkoušek zajistí kontakt na veterinární službu.

Na všechny soutěže může nastoupit až 24 psů. Skupiny jsou tvořeny šesti psy. Na každou soutěž je na návrh pořadatelského klubu nominován ČMKJ vrchní rozhodčí a pro každou skupinu 2 rozhodčí. Vrchní rozhodčí nesmí posuzovat práci psů ve skupině. Delegovaní rozhodčí mají nárok na cestovné a za výkon jim přísluší odměna, kterou určí pořadatelský klub.

Přehled zkoušek

a) **podzimní zkoušky teriérů (PZ)** - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře. Zkouší se přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, zkouší se na zvěři pernaté nebo srstnaté. Psi se dále zkouší na předem usmrcené drobné zvěři srstnaté a pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka odpovídající velikosti, ve zbarvení zajíce;

b) **lesní zkoušky teriérů (LZ)** - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání a dosledu spárkaté zvěře hlavně v lesních honitbách. Na LZ se zkouší na živé zvěři a na předem usmrcené zvěři;

c) **zkoušky k vyhledávání, vyhánění a nadhánění spárkaté zvěře pro psy s kohoutkovou výškou do 55 cm (ZVVZ)** - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro vyhledávání živé spárkaté zvěře. Zkouší se zpravidla v lesním porostu. Na zkouškách se zkouší na živé zvěři;

d) **barvářské zkoušky teriérů (BZ)** - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného pro dosled spárkaté zvěře. Zkouší se v lesním porostu. Na BZ se zkouší na předem usmrcené zvěři spárkaté;

e) **zkoušky z vodní práce (VP)** - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře se specializací pro lov vodní zvěře. Zkouší se na rozsáhlých vodních plochách. Na VP se zkouší na živé zvěři a na předem usmrcené nebo střelené drobné pernaté vodní zvěři;

f) **všestranné zkoušky teriérů (VZ)** - kvalifikují psa jako lovecky upotřebitelného k vyhledávání, dohledání a přinášení drobné zvěře a pro vyhledávání a dosled spárkaté zvěře, a to ve všech přírodních podmínkách.

Všestranné zkoušky se konají na poli, v lese a ve vodě. Na zkouškách se zkouší přirozený způsob lovu na drobnou zvěř a v ojedinělých případech, kdy zde zvěř není, zkouší se na zvěři pernaté nebo srstnaté. Psi se dále zkouší na předem usmrcené zvěři spárkaté a předem usmrcené drobné zvěři srstnaté a pernaté; není-li k dispozici zajíc, lze použít dospělého králíka odpovídající velikosti, ve zbarvení zajíce;

g) **barvářské zkoušky honičů (BZH)** - kvalifikují psa k dosledu spárkaté zvěře se zvláštním zaměřením na náročný lov a dosled zvěře černé a vysoké. Na BZH se zkouší na předem usmrcené zvěři (černá zvěř);

h) **honičské zkoušky (HZ)** - kvalifikují psa k vyhledávání a dosledu spárkaté zvěře (vysoké a černé). HZ jsou dvoudenní. Na zkouškách se zkouší přirozený lov živé zvěře (vysoké zvěře, černé zvěře, lišky a zajíce) a na předem usmrcené černé zvěři. Účast na HZ je podmíněná jakoukoli úspěšně složenou zkouškou lovecké upotřebitelnosti, ne však z norování.

i) **zkouška teriérů - práce po výstřelu** - zkoušky teriérů - práce po výstřelu se mohou zúčastnit pouze teriéři s průkazem původu uznaným FCI s **věkovou hranicí nad 15 měsíců. Pes musí mít vykonanou zkoušku z norování a jednu zkoušku z lovecké upotřebitelnosti**. S předem vyžádaným souhlasem FCI je na této zkoušce

možno navrhovat u plemen, kde to FCI povoluje čekatelství mezinárodního šampionátu CACIT. Pro zkoušku platí specifická pravidla, která jsou u ní uvedena.

Obecné ustanovení

Psi, kteří zvěř prokazatelně načínají nebo příliš tvrdým skusem poškozují, anebo hrobaří, na všech zkouškách lovecké upotřebitelnosti obdrží z přinášení nebo z disciplíny, jejíž hlavní součástí je přinášení, známku 0 a na zkouškách neobstojí. Načínání zvěře a hrobaření uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce.

V dále uvedených soudcovských tabulkách jsou uvedeny disciplíny zkoušek, které se při jednotlivých zkouškách přezkoušují.

DISCIPLÍNY ZKOUŠEK (mimo BZH a HZ a Zkoušky teriérů po výstřelu)

Poslušnost a ovladatelnost

Časový limit: po celou dobu zkoušek

Slouží k prokázání poslušnosti, ovladatelnosti a spolupráce psa s vůdcem. Rozhodčí sleduje během celých zkoušek, jak pes ochotně a přesně reaguje na povely vůdce, zvláště na základní povely (např. přivolání). Pes se může vzdát vlivu svého vůdce na dobu nejvýše 30 minut. Je-li pes právě v kontaktu se stopou zvěře nebo v pohybu za zvěří a sleduje ji, ať už hlasitě nebo němě, může se vrátit po tomto limitu. V takovém případě je mu snížena známka z poslušnosti a je hodnocen nejlépe známkou 2.

Pes musí včas nastoupit k další disciplíně, pokud nenastoupí na pokyn rozhodčího, obdrží z poslušnosti známku 0. Pořadí zkoušených psů musí být zachováno.

Chyby: časté opakování povelů a jejich neochotné nebo nesprávné plnění.

Vodění psa

Rozhodčí vytyčí v prostoru, kde jsou prováděny zkoušky trasy, která vede přes rozličné terénní překážky (padlý strom, mezi keři, přes příkop atd.). Rozhodčím určená trasa by měla být pro všechny zkoušené psy přibližně stejná. Psi musí být zkoušeni jednotlivě.

Vůdce vede psa upoutaného na loveckém vodítku neseném přes rameno nebo na přes rameno zavěšeném svinutém barvářském řemeni anebo volně. Pes nesmí vůdci při chůzi překážet nebo jej zdržovat.

Rozhodčí sleduje vůdce se psem po celé délce trasy.

Vodění na řemeni:

Pes musí jít klidně vedle levé nohy vůdce nebo těsně za svým vůdcem, nemá ho předbíhat ani se nechat táhnout.

Nemá se zaplétat do keřů ani zachytávat za stromy. Vůdce projde kolem několika keřů nebo stromů těsně, aby dokázal, jak pes zvládá vodění. Tahá-li pes svého vůdce, zachytává-li za stromy nebo keře nebo ho správně nenásleduje, obdrží za každou chybu o jeden stupeň sníženou známku. Během zkoušky vůdce nesmí držet vodítko v ruce, usměrňovat pohyb psa a dávat mu žádné povely.

Vodění volně:

Pes musí jít klidně těsně vedle levé nohy vůdce nebo těsně za svým vůdcem, nemá ho předbíhat ani příliš zaostávat.

Chyby: předbíhání, tahání, napnutí vodítka, zaostávání. Při opakovaném trhání a kňučení psa při spatření zvěře se hodnotí pes známkou 0. V lese nesmí pes zaskakovat za stromy, musí sledovat vůdce a v žádném případě jej nesmí omezovat v pohybu.

Odložení

Časový limit: 5 minut

Odložení se provádí s uvázáním na zcela rozvinutém barvářském řemeni, jehož konec je uvázán v místě odložení psa, nebo volně, bez psu známého předmětu. Rozhodčí určí místo k odložení psa. Jeden z rozhodčích se ukryje v dobrém větru tak, aby mohl odloženého psa sledovat. Druhý rozhodčí přivede vůdce a psa na místo určené k odložení. Místo k odložení psa si musí vůdce řádně prohlédnout, aby jej neodložil k vosímu hnízdu, mraveništi apod. Potom odejdou tak daleko, aby je pes nemohl navštívit a vidět. Pes se může během odložení posadit nebo postavit, ale nesmí poodejít. Po 5 minutách se vůdce pro psa vrátí a odvede ho.

Rozhodčí se spolu dohodnou na známce a vyhlásí ji. Takto se vyzkouší všichni psi.

Korona nesmí rušit práci psa, musí být skryta ve vzdálenosti nejméně 100 kroků.

Hodnocení na řemeni:

Známku 4 dostane pes, který je během těchto 5 minut klidný.

Známku 3 dostane pes, který opustí místo k odložení do 3 kroků.

Známku 2 dostane pes, natáhne-li celý řemen (5m) a je klidný.

Známku 1 dostane pes, který natáhne celý řemen a občas s ním smýká bez hlasitých projevů nebo ojedinele zakňučí.

Známku 0 obdrží pes, který se na řemeni trvale smýká nebo štěká či opakovaně kňučí.

Hodnocení volně:

Známku 4 dostane pes, který je během těchto 5ti minut klidný.

Známku 3 dostane pes, který opustí místo odložení do 3 kroků.

Známku 2 dostane pes, který opustí místo odložení do 6 kroků.

Známku 1 dostane pes, který opustí místo odložení do 10 kroků nebo ojedinele zakňučí.

Známku 0 dostane pes, který opustí místo odložení o více než 10 kroků nebo štěká či opakovaně kňučí.

Nos

Časový limit: po celou dobu zkoušek

Rozhodčí posuzuje kvalitu nosu během zkoušení těch disciplín, kde pes nos používá. Při jeho zhodnocení musí současně zvažovat všechny okolnosti, zvláště vzdálenost, na jakou pes zvěř navětril, jaké jsou dané povětrnostní podmínky, síla větru, vlhkost a teplota vzduchu, členitost terénu, porost apod.

Slídění

Časový limit: 15 minut

Úkolem této disciplíny je prověřit schopnosti psa systematicky a efektivně prohledat prostor a najít živou zvěř.

Zkouší se v poli s vyšší krytinou, možné využití i strniště s řadami slámy, popřípadě u vody nebo v lese s dostatečným podrostem, který znemožňuje psovi hledat zvěř zrakem. Slídění se provádí zásadně proti větru, maximálně s mírným bočním větrem.

Pes má radostně, energicky a soustavně prohledávat terén v určeném prostoru s evidentní snahou nalézt živou zvěř nebo její stopu. Má pracovat v přehledném terénu do vzdálenosti účinnosti brokového výstřelu. S nepřehledností terénu se musí zkracovat i vzdálenost slídění tak, aby byla možnost vyvstalou nebo vypíchnutou zvěř ulovit. Do nalezení zvěře nebo její stopy musí pes zůstat v kontaktu se svým vůdcem a řídit se jeho pokyny.

Známkou 4 je hodnocen pes, který systematicky prohledává terén v určeném prostoru před pomalu postupujícím vůdcem. Pracuje samostatně bez častých povelů, s neumdlévající snahou a radostnou chutí najít zvěř.

Známkou 3 je hodnocen pes, který nemá tak dokonalý způsob slídění nebo musí být vícekrát pobízen, anebo usměřován.

Známkou 2 je hodnocen pes, který nemá systematické slídění, opakovaně, aniž by sledoval stopu nebo zvěř, zabíhá za vůdce a k práci musí být často pobízen.

Známkou 1 je hodnocen pes, který chodí jenom krátce před vůdcem za stálého pobízení.

Známkou 0 je hodnocen pes, který přes veškeré pobízení vůdcem nemá snahu hledat zvěř a zdržuje se ve vůdcově blízkosti.

Stopa živé zvěře

Pes musí sledovat stopu zvěře, kterou sám našel nebo na kterou ho vůdce nasadil nejméně do vzdálenosti 150 kroků, aby mohl být hodnocen známkou 4. Psovi se úměrně snižuje známka, pokud se musí častěji navádět na stopu zvěře nebo ji sleduje jenom krátce. Sleduje-li pes stopu při prvním uvedení na stopu alespoň do jedné třetiny předepsané vzdálenosti, bude hodnocen známkou 2. Byl-li pes více jak dvakrát uveden na stopu zvěře a sleduje-li pes stopu alespoň do jedné třetiny předepsané vzdálenosti, bude hodnocen známkou 1.

Známkou 0 se hodnotí pes, který stopu vůbec nesleduje ani po několikerém uvedení na stopu.

Hlasitost

Časový limit: po celou dobu zkoušek

Je vrozená vlohová disciplína, při které pes hlasitým vydáváním sleduje zvěř popřípadě její čerstvou stopu. Pes může prokázat hlasitost na čerstvé stopě živé zvěře, nebo pokud v časovém limitu určeném pro disciplínu slídění nebo vyhánění zvěře z houštin zvěř sám vyrazí, nahání a je s ní v kontaktu. Za hlasitost nelze uznat hlášení u usmrceného kusu zvěře.

Tato disciplína je povinná pro plemeno jagdteriéra. U ostatních teriérů nemá vliv na zařazení do ceny, pouze zvyšuje bodové hodnocení psa.

Známkou 4 je hodnocen pes, který čerstvou stopu zvěře okamžitě sleduje, pravidelně hlásí, aniž by zvěř před sebou sledoval zrakem, nebo pes, který zvěř sám vyrazí, sleduje a hlásí, i když zvěř nevidí na vzdálenost alespoň 150 kroků.

Známkou 3 je hodnocen pes, který pracuje jako při známce 4, hlášení však je přerušované delšími odmlkami.

Známkou 2 je hodnocen pes, který hlásí zvěř jenom tehdy, když ji vidí a ztrácí-li ji z dohledu, s hlášením přestane.

Známkou 1 je hodnocen pes, který hlásí zvěř po jejím spatření jen značně přerušovaně, s přestávkami.

Známkou 0 je hodnocen pes, který při pronásledování unikající zvěř vidí, ale nehlásí ji. Známku 0 také obdrží pes, který balamutí.

Známkami 4 a 3 je hodnocena hlasitost na stopě, známkami 2 a 1 je hodnocena hlasitost na viděnou.

Neprokáže-li pes na zkouškách hlasitost, známka z hlasitosti na dřívě vykonaných zkouškách se nepřepisuje.

Chování po výstřelu

Časový limit: výstřel asi v polovině doby určené ke slídění nebo vyhánění zvěře z houštin

Zkouší se při disciplíně slídění nebo vyhánění zvěře z houštin. Přibližně v polovině časového limitu vůdce na pokyn rozhodčího jednou vystřelí z brokovnice v okamžiku, kdy se pes zaměstnává prohledáváním krytiny ve vzdálenosti 15 - 20 kroků od vůdce a nedívá se na něho.

Pes, který prokáže svým chováním, že se nebojí výstřelu, hodnotí se známkou 4. Začne-li pes po výstřelu divoce pobíhat ve větší vzdálenosti a nereaguje na přivolání nebo se vrátí k vůdci a musí být neustále k dalšímu slídění - vyhledávání pobízen, hodnotí se nižší známkou, která je odvislá od intenzity pobízení psa vůdcem a délky časové prodlevy, než pes začne opět slídit - vyhledávat.

Pes, který má strach z výstřelu, to znamená, že od vůdce bojácně odběhne, nedá se přivolat, ztratí zájem o další práci, chová se bázlivě a nedůvěřivě nebo nejde ani po pobízení vůdce od nohy, hodnotí se známkou 0.

Chyby: bázlivost a neklid po výstřelu. Pes, který zůstane po výstřelu u nohy svého vůdce a ani na jeho povel nechce zvěř hledat, obdrží známku 0.

Vyhánění zvěře z houštin

Časový limit: do 10ti minut

Ke zkoušce je požadován dostatečně velký a hustý porost, pokud možno dobře zazvěřený. Úkolem této disciplíny je prověření schopnosti psa vyhledávat živou srstnatou zvěř v lesních podmínkách. K vyzkoušení této disciplíny jsou vhodné houštiny a mladší lesní kultury, a to i s podrostem. Vyhánění zvěře z houštin je možné provádět z odložení nebo přímo od nohy.

Před započítáním disciplíny rozhodčí zaujmou vhodné stanoviště, aby mohli sledovat práci psa v leči i počínání vůdce.

Vyhánění z odložení:

Vůdce si odloží psa před lečí na vhodném místě (proti ústí ochozu, pěšiny nebo jiného vhodného vstupu do leče) a poodejde asi 50 kroků na libovolnou stranu podle leče. Dá povel, po němž musí pes jít přímo do leče. Je chybou, přiběhne-li pes napřed k vůdci a teprve následně jde do leče.

Vyhánění přímo od nohy:

Vůdce si vybere u leče vhodné místo a na jeho povel musí pes jít přímo do leče.

Pes má v obou případech prohledávat určenou leč s chutí. Bude-li v leči zvěř, musí nalezenou zvěř hlasitě nebo němě vytlačit z leče. Hodnotí se způsob systematické práce psa. Během vyhánění může pes vybíhat z leče, ale musí se do ní bez pobízení (bez hlasitého povelu) zase sám vracet. Pokud vůdce naznačuje psovi, že vyhánění pokračuje, nelze to slučovat s pobízením psa do leče a snižovat za to výslednou známku. Vůdce může zůstat stát po celou dobu provádění disciplíny na stanovišti nebo pomalu postupovat podle leče a řídit se pokyny rozhodčích. Disciplína se ukončí ve chvíli, kdy pes systematicky prohledal celou leč.

Prokáže-li pes během plnění této disciplíny hlasitost, je rozhodčími hodnocena. Je-li však již v průběhu zkoušek z hlasitosti ohodnocen, nesmí se tato známka snížit.

Vyhánění z odložení je zvýhodněno koeficientem 9. Přejde-li pes při vyhánění z odložení napřed k vůdci nebo do menší vzdálenosti než je polovina původní vzdálenosti vůdce od odloženého psa, hodnotí se jako od nohy – koeficient 7.

Známkou 4 je hodnocen pes, který pracoval podle uvedeného popisu. Prostorově prohledal leč, udržoval si kontakt s vůdcem a nemusel být více než 2x pobízen do leče.

Známkou 3 je hodnocen pes, který nemusel být více než 4x pobízen k práci v leči, leč však systematicky prostorově prohledal.

Známkou 2 je hodnocen pes, který leč sice prostorově prohledal, byl však často pobízen do leče.

Známkou 1 je hodnocen pes, který byl často pobízen do leče a leč prohledává nesystematicky a pouze při okraji před vůdcem.

Známkou 0 je hodnocen pes, který přes veškeré pobízení vůdce neprokázal ochotu leč prohledat.

Chyby: časté opuštění leče, málo prostorové hledání, časté pobízení a hlasité povely, atd

Dohledávka a přinášení zvěře pernaté

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že dokáže najít a přinést střelenou nebo jinak usmrčenou pernatou zvěř, která po zásahu spadla nebo byla vhozena do vyšší krytiny a pes, ani vůdce ji nevidí.

Rozhodčí vyberou vhodné místo a pohodí zvěř tak, aby to pes, ani vůdce psa neviděli. Pes je vypuštěn vůdcem na výzvu rozhodčího z místa vzdáleného od pohozené zvěře asi 30 kroků vždy s dobrým větrem. Rozhodčí hodnotí zejména ochotu psa nalézt zvěř, její rychlé uchopení, přímočaré přinesení a spolehlivé odevzdání.

Pes se má při předávání posadit před vůdce bez povelu a zvěř klidně držet, než mu ji vůdce odebere s příslušným povellem.

Vůdce nesmí dávat psovi povely k přinesení zvěře. Za každý takový povel se snižuje známka o jeden stupeň.

Známku ovlivňuje celkový způsob vypracování této disciplíny. Dále se snižuje známka za špatné předání.

Vyplivnutí a nepředání = 2 chyby (nepředání, neusednutí), lze hodnotit nejlépe známkou 2.

Známku 1 dostane pes, který přinese zvěř vůdci do stanoveného limitu se 3 a více chybami, nebo který zvěř najde, zůstane u ní stát a svému vůdci dává chováním najevo, že zvěř našel. Takovéto nalezení zvěře ohlásí vůdce psa rozhodčímu.

Známkou 0 je hodnocen pes, který zvěř do časového limitu vůdci nepřinesl, a ani mu svým chováním nedal najevo, že ji našel.

Vlečka se srstnatou zvěří

Časový limit: 15 minut

Vlečka se zakládá ve vhodném terénu se 2 oblouky na vzdálenost 200 kroků vždy po větru. Zakládání vlečky nesmí pes vidět. Rozhodčí zakládající vlečku si zvolí vhodný směr, označí nástřel, na němž zanechá trochu vytržené srsti nebo vlny z tažené zvěře. Tuto táhne za sebou na provázku vždy po srsti. Když ujede asi 1/3 stanovené vzdálenosti, odbočí od přímky pozvolným obloukem na libovolnou stranu. Po 2/3 založené vlečky se opět odchýlí od přímky na druhou stranu než předtím. Dotáhne zvěř na stanovenou vzdálenost, zkontroluje neporušenost zvěře, ponechá ji na místě a odváže z ní provázek. Na konci se zásadně položí zvěř, která byla tažena. Poté odejde ve směru tažení poslední části vlečky asi 50 kroků a zde se dobře ukryje tak, aby mohl sledovat práci psa a nerušil ho při ní. V úkrytu musí zůstat tak dlouho, aby nerušil práci psa ani při přinášení zvěře k vůdci.

Zvěř nesmí být vlečena po čerstvém oranisku, čerstvě pohnojeném nebo chemikáliemi ošetřeném poli. Vzdálenost mezi jednotlivými vlečkami musí být nejméně 100 kroků.

Vůdce může jít se psem maximálně 20 kroků od nástřelu. Pes může sledovat vlečku nízkým nebo vysokým nosem, jít pod větrem, ale musí se vlečkou řídit. Po vypracování vlečky má zvěř ihned uchopit, co nejkratší cestou se vrátit k vůdci a zvěř odevzdat.

Používá se zajíc nebo divoký králík anebo domácí králík v odpovídající velikosti a barvě zajíci nebo divokému králíku.

Chyby: neochotné přinesení, špatné předání, nesledování vlečky – volné hledání, jakékoliv další povely, kromě povelu při vypuštění psa. Každé další nasazení na vlečku a každá z uvedených chyb snižují známku vždy o jeden stupeň.

Známku 4 dostane pes, který sleduje vlečku, zvěř přinese a správně v limitu odevzdá.

Známku 3 dostane pes, který sleduje alespoň polovinu vlečky, zbytek vypracuje volným hledáním, zvěř najde a přinese a v limitu odevzdá, nebo pes, který byl dvakrát nasazen.

Známku 2 dostane pes, který byl třikrát nasazen, nebo najde zvěř volným hledáním a přinese ji v limitu vůdci

Známku 1 dostane pes, který byl čtyřikrát nasazen a přinese ji v limitu vůdci, nebo který zvěř v limitu najde, zůstane u ní stát a svému vůdci dává chováním najevo, že zvěř našel. Takovéto nalezení zvěře ohlásí vůdce psa rozhodčímu.

Známku 0 dostane pes, který zvěř nepřinese ani po čtvrtém nasazení, a ani mu svým chováním nedal najevo, že ji našel.

Přinášení kachny z hluboké vody

Časový limit: 5 minut

Kachnu zásadně vhadzuje do vody rozhodčí, a to do vzdálenosti asi 10 - 15 metrů od břehu, aby měl pes možnost dokázat, že umí plavat a přinášet kachnu z hluboké vody. Vůdce psa nebo určený střelec při vhození kachny do vody rozhodčím vystřelí do vzduchu brokovou zbraň, a to tak, aby situace co nejvíce napodobovala praktický lov. Pes musí být před započítáním disciplíny na volno, bez obojku (stojí, sedí nebo leží u vůdce) a pro vhozenou kachnu může jít i bez povelu.

Známkou 4 se hodnotí pes, který přinese kachnu z hluboké vody na jeden povel (nebo bez povelu) a řádně ji vůdci předá. Uchopení kachny za letku, krk apod. není chyba. Rovněž není chybou, položí-li kachnu na zem, aby ji okamžitě a lépe uchopil a dokončil přinášení. Vůdce setrvá na místě, odkud psa vypustil. Každý další povel k přinesení, uchopení, odevzdání nebo nesednutí při odevzdání anebo puštění kachny a vzdálení mordy od ní a opětovné uchopení bez povelu, snižují známku vždy o jeden stupeň.

Známkou 1 se hodnotí pes, který po delším povzbuzování a opakovaných povelích k přinášení vynese kachnu z vody na břeh ve směru k vůdci ještě do stanoveného limitu.

Při VZ se tato disciplína zkouší v následující úpravě: vůdce poodejde se psem ke krytu pobřežního porostu tak, aby pes neviděl vhadzování kachny na zrcadlo. Na pokyn rozhodčího imituje vůdce nebo určený střelec výstřelem skutečný lov a rozhodčí současně vhodí kachnu do vody, pak je pes přiveden zpět, vypuštěn a vyzván k práci.

Slídění v rákosí

Časový limit: 5 minut

Zkouší se v rákosí, břehových a vodních krytinách tak, aby musel pes i místy plavat. Má prokázat, že je schopen živou zvěř zdvihnout a umožnit tak její ulovení. Vypíchne-li pes při slídění kachnu, je vůdce povinen na ni vystřelit. V případě, že pes ulovenou zvěř dohledá a přinese, hodnotí se tím i disciplína dohledávka kachny pohozené v rákosí.

Nepovažuje se za chybu, opustí-li pes rákosí, ale sám se bez povelu vrátí. Pokud vůdce naznačuje psovi, že nahánění v rákosí pokračuje (tichými povely), nelze to slučovat s pobízením psa a nelze za to snižovat známku.

Známkou 4 se hodnotí pes, který určený prostor samostatně a systematicky prohledává.

Známkou 3 se hodnotí pes, který určený prostor dobře prohledává, ale vybíhá z rákosí a vůdce ho musí povely pobízet.

Známkou 2 se hodnotí pes, který prohledává rákosí bez systému a zájmu, nejde dostatečně daleko ani při častém povzbuzování.

Známkou 1 se hodnotí pes, který prohledává rákosí pouze na okraji a vůdce ho musí pro neochotu k práci stále povzbuzovat.

Známkou 0 se hodnotí pes, který nemá zájem v rákosí vůbec pracovat.

Dohledávka kachny pohozené v rákosí

Časový limit: 10 minut

Rozhodčí vhodí kachnu do rákosí nebo jiné břehové krytiny nejméně 5 metrů od kraje. Vůdce ani pes nesmí vidět, kam byla kachna vhozena. Vůdce ve vzdálenosti 50 kroků od místa, kam byla kachna vhozena, vypustí psa k dohledávce pohozené kachny a postupuje se psem proti větru směrem k pohozené kachně. Rozhodčí zastaví vůdce cca 30 kroků před pohozenou kachnou.

Čas na dohledávku se měří od chvíle, kdy je pes vůdcem vypuštěn ke splnění disciplíny.

Chyby při přinášení se hodnotí stejně jako u disciplíny „Přinášení kachny z hluboké vody“ a snižují známku stanovenou na základě času.

známkou 4 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 5ti minut,

známkou 3 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 7mi minut,

známkou 2 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř do 9ti minut a

známkou 1 se hodnotí pes, který dohledá a správně odevzdá zvěř (i bez ohledu na počet chyb) do 10ti minut. známku 0 obdrží pes, který v časovém limitu kachnu vůdci nepřinese.

Ochota k práci v hluboké vodě

Časový limit: 2 minuty

Pes musí být vypuštěn volně, musí prokázat, že se nebojí vody, umí dobře plavat, a že jde ochotně do vzdálenosti 10 – 15 m do vody. V hluboké vodě musí hledat cca 2 minuty, musí být ve vodě ovladatelný a na pokyn vůdce měnit směr hledání. V případě potřeby mohou rozhodčí určit, kterým směrem má vůdce poslat psa prohledat hladinu nebo dát během plnění disciplíny pokyn vůdci ke změně směru hledání.

Známku 4 dostane pes, který pracuje bezchybně, ve vodě pracuje samostatně, je lehce ovladatelný, hledá daleko, dobře plave, do vody jde ochotně na první povel.

Známku 3 dostane pes, který jde do vody po kratším povzbuzování, další práci však koná bezchybně, nebo pes, který hladinu sice prohledává daleko, ale je špatně ovladatelný.

Známku 2 dostane pes, který jde do vody až po několika povelích, hladinu prohledává krátce, ve vodě je však dobře ovladatelný.

Známku 1 dostane pes, který do stanoveného limitu (2 minut) do vody jde, chvíli hladinu prohledává, ale příliš brzy se vrací

Známku 0 obdrží pes, který ve stanoveném limitu do vody nevleze, nebo jen na okraj a nemá zájem o hledání zvěře.

Chování na stanovišti u vody

Časový limit: 10 minut

Pes musí být na stanovišti při vodní práci úplně klidný. Vůdci se psy se rozestaví asi ve vzdálenosti 20 – 30 kroků od sebe, jako při obstavené leči. Vůdce stojí čelem k leči, psa má volně (nebo na vodítku) vedle sebe. Každý vůdce asi po každých 2 minutách loveckým způsobem vystřelí, zvěř se však nestřelí.

Pes odložený na vodítku dostane vždy o jeden stupeň nižší známku. Pes, který je na stanovišti neklidný, kňučí, je nervózní, uteče z místa odložení nebo vyběhne za zdravou zvěř, je hodnocen jedinež známkou 0. Pes, který se na vodítku zmítá tak, že znemožňuje bezpečnou střelbu, je rovněž hodnocen známkou 0.

Psi, kteří nejsou právě zkoušeni, nesmí být v blízkosti prostoru, kde je disciplína zkoušena.

Práce před barvou -šoulačka, následování

Před započítím této disciplíny musí vůdce rozhodčím nahlásit, zda předvede šoulačku, či jak jej bude pes následovat. Při zkoušení musí pes prokázat, že rozlišuje šoulačku a volnou chůzi lesem. Zkouší se na lesní cestě, okraji lesa nebo v aleji s dobrým přehledem pro rozhodčí. Vždy stranou od rušivých vlivů, před prací na pobarvené stopě, ke které je vyzván rozhodčím bezprostředně po ukončení práce před barvou – šoulačky, následování.

Šoulačka

má být dlouhá asi 120 kroků. Vůdce šoulá pomalým krokem a obhlíží revír. Pes ho následuje buď u těsně u levé nohy, nebo za patami, ne však více jak 1 m. Asi po 30 krocích společného šoulání vůdce psa nenápadně a tiše odloží. Sám pokračuje v šoulání. Když poodejde přibližně 30 kroků, zastaví se a přivolá nenápadným povelům psa. Pes nesmí jít k vůdci skokem a spolu pokračují v šoulání dalších 30 kroků. Vůdce psa opět odloží, poodejde 30 kroků, ustoupí do porostu, aby jej pes neviděl, zalící a vystřelí. Potom se vrátí ke psu a upoutá ho na vodítko. Pes se musí během šoulačky chovat klidně. Zkoušení této disciplíny se má co nejvíce podobat skutečnému odlovu spárkaté zvěře na šoulačce se psem.

Chyby: předbíhání psa z boku na bok, vzdalování se od vůdce, hlučné projevy, stálé odkládání a dobíhání vůdce, nápadné nebo hlasité povely, následování vůdce po přivolání skokem, neochota psa k odložení, nevyčkání psa na místě odložení, vůdcovo větší sledování psa než zvěře, za kterou šoulá, nedodržení stanovených vzdáleností.

Každá chyba snižuje známku o jeden stupeň. Přejde-li pes po výstřelu k vůdci a nemá-li žádnou jinou chybu, hodnotí se známkou 1. Při 3 a více chybách, avšak neodběhne-li pes do leče, obdrží známku 1. Odběhne-li pes do leče během šoulání nebo po výstřelu, je hodnocen známkou 0.

Následování

provede vůdce následujícím způsobem: Vůdce s nabitou zbraní v ruce postupuje velmi pomalu a obhlíží revír. Pes jde neupoutaný nebo upoutaný na vodítku těsně za ním nebo těsně vedle jeho levé nohy. Asi po 50 krocích se vůdce zastaví, vyčká na místě 15 až 30 vteřin, pes musí sedět, ležet nebo stát. Pes musí vůdce sledovat pozorně, klidně a tiše, musí se dát nenápadným tichým povelům zastavit a stejným způsobem uvést do pohybu. Po uplynutí stanovené doby se opět rozejdou a asi po 50 krocích se oba zastaví, pes si sedne, lehne nebo zůstane stát a vůdce vystřelí. Pes musí zůstat naprosto klidný. Po výstřelu vůdce psa, který následoval volně, upoutá na vodítko. Jakékoliv nápadnější pokyny vůdce, které odporují myslivecké praxi, jsou při následování nepřipustné a snižují známku z výkonu.

Upoutaný pes je klasifikován podle předvedeného výkonu s příslušným koeficientem.

POUŽITÍ CIZÍHO STŘELCE

Nevlastní-li vůdce psa zbojní průkaz nebo loveckou brokovou zbraň, disciplínu s ním provede střelec. Střelec postupuje během práce vpravo vedle vůdce shodně s vůdcem s nabitou zbraní v ruce. Zastaví-li se vůdce, rovněž zůstane stát i střelec, jde-li vůdce na konci šoulačky do krytu, jde se s ním skrýt i střelec, který pak v krytu vystřelí. Jde-li vůdce po výstřelu přivázat psa, střelec jde vedle něj. Práci lze provést i tak, že se určený střelec jde skrýt před započítáním disciplíny do porostu do vzdálenosti, ve které se předpokládá ukončení disciplíny a skrytí vůdce. Vůdce provede disciplínu samostatně, ustoupí do porostu ke střelci, který následně vystřelí a vůdce jde uvázat psa sám. V případě provádění následování střelec skrytý v porostu vystřelí v okamžiku, kdy se vůdce po ukončení následování zastaví.

Chyby: předbíhání psa z boku na bok, vzdalování se od vůdce, hlučné projevy, stálé odkládání a dobíhání vůdce, nápadné nebo hlasité povely, vůdcovo větší sledování psa než zvíře nedodržení stanovených vzdáleností. Každá chyba snižuje známku o jeden stupeň. Při 3 a více chybách, avšak neodběhne-li pes následující volně do leče, obdrží známku 1. Odběhne-li pes následující volně do leče během následování nebo po výstřelu, je hodnocen známku 0.

Při následování na řemeni se každé napnutí řemenu (vpřed nebo vzad) považuje za chybu.

Práce na pobarvené stopě

Časový limit: 45 minut

Pobarvená stopní dráha má být dlouhá asi 500 až 550 kroků se dvěma změnami směru. Vzdálenost mezi jednotlivými barvami musí být nejméně 100 kroků v celém průběhu stopní dráhy.

Pobarvená stopa se zakládá tak, že se kape z lahve přes větvičky vsunuté do jejího hrdla nebo z lahve z umělé hmoty se šroubovacím uzávěrem s dírkou. Zakládání pobarvených stop jiným způsobem než uvedeným je nepřipustné. Pro založení jedné pobarvené stopy se použije maximálně 0,3 – 0,5 l vepřové krve nebo barvy jakékoliv spárkaté zvěře (dále jen „barva“). Přimísení trávníku není vyloučeno. Použitá barva musí být shodná na všech stopních drahách.

Pro směr dopředu jsou na stromech připevněny značky, které pomocník před rozhodčím zakládajícím pobarvenou stopu odstraňuje. Značky pro směr dopředu se ponechají na prvních 20 krocích pro lepší orientaci. Na odvrácené straně stromů musí být nad zemí zřetelně viditelné značky sloužící ke kontrole vypracovávané pobarvené stopy. Nástřel je označen zřetelnými zálomkami a větším množstvím nakapané barvy. Pobarvené lože je asi v polovině stopní dráhy a je označeno položenými zřetelnými zálomkami a větším množstvím nakapané barvy. Lože se řádně označí pro kontrolu rozhodčích. Kapání barvy se ukončí v místě, kam bude nosiči položena zvěř. Pobarvené stopy se zakládají zásadně od nástřelu po směru vypracování. Na konci mají být stopní dráhy označeny shodným číslem jako na začátku a vyznačeno místo pro položení zvěře. Toto opatření je zárukou, že bude kus položen přesně tam, kde má být.

Spárkatá zvěř položená na konci stopní dráhy musí být řádně zašita. Je nepřipustné zkoušet psy na pobarvených stopách, kde je dráha vyšlapaná a vůdce ji může zrakem rozpoznat. Sejmuté značky nesmí být poházeny po zemi. Pořadatel si musí zajistit potřebnou spárkatou zvěř a barvu. Je odpovědný za naprosto korektní chování přenašečů zvěře a trubačů čekajících na konci pobarvené stopy, kteří musí být dobře ukryti a chovat se tiše až do ukončení disciplíny. Teprve k předávání úlomku a troubení vyjdou z úkrytu.

Za založení pobarvených stop zodpovídá pořadatel ve spolupráci se sborem rozhodčích, který akci posuzuje. Pořadí zkoušených psů na umělé pobarvené stopě se losuje ve skupině na uměle pobarvené stopě, vždy až po založení pobarvené stopy. Před konkrétní pobarvenou stopou se vylosuje jen pes, který tuto pobarvenou stopu vypracuje. Je nepřipustné, aby na pobarvené stopy nastupovali psi podle pořadového čísla, které si při počátečním losování vůdci vylosovali. Losování psa, který vypracuje následující pobarvenou stopu, je provedeno vždy až po

té, co je práce na předcházející pobarvené stopě ukončena. Před vypracováním stopy vždy předvede pes disciplínu „práce psa před barvou“.

Pro LZ a VZ se zakládá barva ráno a smí být 1 - 8 hodin stará. Pro BZ se barva zakládá odpoledne předchozího dne, aby byla nejméně 12 hodin stará.

Pes může barvu vypracovat jako vodič. Chce-li vůdce předvést psa jako hlasiče, oznamovače nebo hlasitého oznamovače, musí tuto okolnost včetně způsobu vypracování disciplíny rozhodčím oznámit bezprostředně po vylosování pořadí na pobarvené stopě.

a) vodič - (na řemeni nebo volně)

Před započítáním práce na barvě připne vůdce psovi barvářský obojek s řemenem minimálně 5 m dlouhým, nevede-li vůdce psa na barvě volně. Potom může psa odložit a prohlédnout si nástřel i několik kroků barvy. Po přiložení psa na nástřel má pes ukázat barvu a pokračovat volným tempem po barvě nízkým nosem. V případě bočního větru se může držet podél barvy pod větrem. Má pracovat na plně rozvinutém barvářském řemeni, který drží vůdce po celou dobu práce (s výjimkou přehmátnutí v případě překonávání překážky) v ruce alespoň ve vzdálenosti 5 m od psa, nebo volně před vůdcem v těsném kontaktu. Po celý čas musí být zřejmé, že pes je v barvářském řemeni zalehlý, že sleduje stopu s jistotou. Dojde-li k loži, má ukázat barvu a ve správném směru pokračovat. Není chybou, mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejití. Rovněž se nepovažuje za chybu, pokud pes ukáže stopy zvěře, které barvu křížovaly, a sám se opraví, vrátí se na barvu a pokračuje po ní. Sejde-li však z barvy a vůdce to nezpozoruje, musí alespoň jeden rozhodčí postupovat za ním a po asi 30 krocích ho zatroubením upozorní na nutnou opravu. Potom jsou vůdce a pes vráceni do místa, kde sešli z barvy a rozhodčím navedení ve směru pokračování. Za každou takovou opravu se snižuje známka o jeden stupeň.

Ohlíží-li se vůdce, aby zjistil správný směr stopy podle značek, musí jej rozhodčí napomenout a za každé napomenutí se snižuje známka o jeden stupeň. Příliš překotné, jen těžko zbrzditelné tempo, při kterém pes často zbíhal ze stopy, je známkou nepřilíš dobré spolupráce psa s vůdcem a snižuje známku o jeden stupeň. Je dovoleno psa odkládat pro uklidnění a soustředění. Rovněž tak se snižuje známka za nedostatečně rozvinutý řemen a malý zájem o stopu.

Není chybou, táhne-li pes na konci barvy s vysokým nosem ke zvěři. Jestliže pes mine kus položený na konci pobarvené stopy a vůdce to nezpozoruje, po 30 krocích rozhodčí zatroubením vůdce zastaví a vůdci oznámí, že pes disciplínu nesplnil a obdrží známku 0.

Za práci volně se připočítává až 5 bodů. K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně bez ovlivňování vůdcem, obdrží 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován, body navíc se úměrně sniží.

Chyby: pracuje-li pes nezalehlý v řemeni, je-li na něm veden, bloudí, sleduje-li stopy zdravé zvěře, stále je ho potřeba pobízet, pracuje-li nervózně a rychle, nezájem o správnou stopu a zvláště její dokončení.

b/ hlasič

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejití, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčími. Pes musí samostatně najít kus a do 10 minut u něho začít hlásit, aby mohl být hodnocen známkou 4. Hlášení musí trvat až do příchodu vůdce, vůdce na pokyn rozhodčího postupuje ve směru hlášení psa a pouze během hlášení. Pes se nesmí žádným způsobem povzbuzovat nebo nutit hlásit. Není závadou, jsou-li v hlášení krátké odmlky.

Odejde-li vůdce od lože k hlásícímu psovi a ten pak hlásit přestane nebo nehlásí u zvěře anebo od ní odejde, je pes hodnocen známkou 0.

Chyby: bloudění, sledování stop zdravé zvěře, nevýrazné hlášení, opožděné hlášení, hlášení s dlouhými odmlkami, nehlášení, opuštění zvěře, nezájem o práci a zvláště o její dokončení.

c/ oznamovač

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejití, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčím, který oznámí zahájení dosledu (dříve domluveným způsobem) rozhodčímu na konci stopní dráhy (např. troubením, mobilním telefonem, vysílačkou atd.). Povel signálkou dá rozhodčí tak, aby nerušil výkon psa. Pes přijde ke kusu, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. Po příchodu k vůdci musí mu pes naučeným, předem nahlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce volně bez pobízení ke zvěři dovést. Pes se musí pro vůdce vrátit do 20 minut od vypuštění. Rozhodčí ukrytý na konci pobarvené stopy sleduje, zda si pes zvěř na konci ověřil, ověření zvěře neoznamuje. Rozhodčí, který zůstal s vůdcem u lože, při navracení psa k vůdci sleduje, zda pes pracuje předem nahlášeným způsobem, a následně pokračuje za vůdcem ke kusu.

d/ hlasitý oznamovač

Až k loži pracuje a je hodnocen pes jako vodič. Mine-li pes lože do vzdálenosti povolené k sejítí, zastaví rozhodčí vůdce a vrátí jej k loži. U lože vůdce psa na pokyn rozhodčího vypustí a zůstane stát na místě s rozhodčím, který oznámí zahájení dosledu (dříve domluveným způsobem) rozhodčímu na konci stopní dráhy (např. troubením, mobilním telefonem, vysílačkou atd.) Povel signálkou dá rozhodčí tak, aby nerušil výkon psa. Pes přijde ke kusu, zvěř si ověří a vrátí se pro vůdce, který čeká na místě vypuštění. Po příchodu k vůdci musí mu pes naučeným, předem nahlášeným způsobem oznámit, že zvěř našel a snažit se vůdce po barvě k ní volně dovést, na stopní dráze však musí v intervalech hlásit. Povzbuzování při této práci není chybou. Pes se musí pro vůdce vrátit do 20 minut od vypuštění. Rozhodčí ukrytý na konci pobarvené stopy sleduje, zda si pes zvěř na konci ověřil, ověření zvěře neoznamuje. Rozhodčí, který zůstal s vůdcem u lože, při navracení psa k vůdci sleduje, zda pes pracuje předem nahlášeným způsobem a následně pokračuje za vůdcem ke kusu.

Není-li si vůdce jistý podle způsobu oznamování nebo projevu psa, zda pes spárkatou zvěř na konci stopní dráhy našel, může jej do 10 minut přivolat, přičemž čas se počítá od vypuštění psa od lože. Dále pes pracuje jako vodič s tím, že se známka sníží o jeden stupeň.

Chyby: Nejisté vedení ke zvěři. Neoznámí-li nalezenou zvěř vůdci způsobem, který vůdce rozhodčím předem ohlásil, nemůže se práce hodnotit jako práce oznamovače.

Obecně k hodnocení a chybám na pobarvené stopě:

Při hodnocení práce prováděné dle bodu b), c), d) se dvojice rozhodčích rozdělí tak, že jeden rozhodčí postupuje za vůdcem a druhý je ukryt tak, aby mohl sledovat chování psa u kusu. Na ohodnocení práce se musí rozhodčí dohodnout.

Jako oznamovač (včetně hlasitého) a hlasič může být pes vypuštěn nejvýše 2x. Čas 10 minut se však počítá od prvního vypuštění. Zámka za druhé vypuštění se nesnižuje.

Selže-li pes jako hlasič, oznamovač nebo hlasitý oznamovač a podaří-li se ho vůdci do 30 minut přivolat, může dokončit práci jako vodič. Jako vodič je hodnocen a známka za výkon se mu sníží o jeden stupeň s koeficientem 10, pracoval-li jako vodič bezchybně. Jinak se přihlíží k dříve provedeným chybám. Nepodaří-li se vůdci do 30 minut psa přivolat, posuzování se ukončí a pes obdrží známku 0.

Nahlásí-li rozhodčí, který je na konci pobarvené stopní dráhy, že pes u kusu nebyl, a přesto vůdce jej jako oznamovače, nebo hlasitého oznamovače využil a ten jej ke kusu úspěšně dovedl, bude hodnocen snížením známky o dva stupně.

Pokud pes odnese kus dál jak dvacet kroků, snižuje se známka o jeden stupeň. Pokud pes odnese kus za poloviční vzdálenost mezi ložem a koncem pobarvené stopy, tam kus odloží a dále by prováděl oznámení, tato práce se hodnotí nejvýše známkou 2, přičemž se přihlíží k předchozím chybám. Pokud pes přinese kus k vůdci, hodnotí se jako vodič známkou 3 s přihlédnutím k předchozím chybám.

Rozhodčí by měli postupovat 15 – 20 kroků za vůdcem psa. U dosledovaného kusu rozhodčí posoudí, zda pes nenačíná. Škubání srsti a cloumání kusem není na závadu. Načne-li pes prokazatelně zvěř, je ze zkoušek vyloučen. Načínání zvěře uvedou rozhodčí v soudcovské tabulce.

Za úspěšný dosled předají rozhodčí vůdci úlomek. Při tomto aktu je vhodný i trubač.

Práce psa nesmí být rušena korunou ani rozhodčími.

Pokud nedojde pes s vůdcem ke zvěři do celkové doby 45 minut od uvedení na pobarvenou stopu, je hodnocen známkou 0. Čas se počítá od prvního uvedení na pobarvenou stopu.

Chování na stanovišti v lese

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že je na stanovišti úplně klidný. Vůdci se psy jsou rozestavení kolem leče, asi 30 kroků od sebe. Korona prochází lečí s obvyklým lomozem. V lečí se z bezpečnostních důvodů nestřelí. Na pokyn rozhodčího vystřelí vůdci po řadě vždy jednu ránu cca po 2 minutách. Rozhodčí stojí tak, aby viděli chování zkoušených psů. Vůdce stojí čelem k lečí, psa má volně (nebo na vodítku) vedle sebe. Pes nepokojný, nervózní, kňučící, vydávající je hodnocen za každou chybu vždy o jeden stupeň nižší známkou. Pes, který se zmítá na vodítku, nebo uteče za zdravou zvěří či do leče je hodnocen známkou 0 a ve zkoušce neobstál.

Tato disciplína se hodnotí za pomoci všech rozhodčích, kteří jsou v dosahu. Rozhodčí této disciplíny určí, kolik psů se bude zkoušet najednou.

DISCIPLÍNY ZKOUŠEK HZ a BZH:

Nos

Kvalitu nosu posuzují rozhodčí v průběhu celých zkoušek. Tuto možnost mají rozhodčí zejména, když hodnotí psa při hlasitém sledování stopy zvěře, podle toho jestli stopu častěji ztrácí, podle odmlk při hlášení, nebo také podle rychlosti, s jakou pes dovede sledovat stopu zvěře. Při slabším nosu je obvyklé, že i déle hledá svého vůdce.

Rozhodčí musí přihlídnout k okolnostem, které mohou práci psa ovlivnit (silné mrazy, mimořádné sucho, chemické postřiky a nátěry, pokrývky zmrzlého sněhu apod.).

Hledání

Zkouška se provádí na společném lovu. Do leče se může vypustit najednou zpravidla 6 psů. O počtu psů rozhodne vrchní rozhodčí. Vůdce při zahájení leče vypustí psa a případně pozvolna prochází lečí. Pes se má po vypuštění z řemene na příkaz k hledání snažit co nejrychleji najít zvěř. Přitom pes musí vnikat do houštin a zvěř vyhledávat v prostoru leče. Přítomnost vůdce si pes může ověřit během leče, pokud nehoní zvěř, a dále se řídit směrem honěné leče. V případě, že se vyskytnou překážky, hlavně při nedostatku zvěře, rozhodčí jsou oprávněni přidělit psům náhradní práci, tzn., nechají psy hledat v jiném, vhodnějším prostoru.

Hlavní chybou je, když se pes zdržuje jen v blízkosti vůdce, vyhýbá se houštinám a krytinám, neorientuje se podle vůdce a neprojevuje dostatečný zájem o stopy. Pes, který se od vůdce nevzdaluje více než 100 m, aby hledal ve větším prostoru, může být hodnocen nejvýše známkou 1. Pes musí upřednostnit práci na černou, případně jinou zvěř, ale musí omezit zájem o srnčí zvěř.

Pes, který evidentně zvěř nehledá, ale pouze pobíhá kolem svého vůdce, obdrží známku 0 a je z dalších zkoušek vyloučen. Známkou 0 obdrží též ten zkoušený pes, který zvěř nehledá, ale pobíhá s jiným psem, či mu dokonce ztěžuje práci.

Nahánění

Naháněním se rozumí hlasité sledování zvěře, případně hlasité sledování teplé stopy zvěře honičem. Práci psa na teplé stopě posoudí rozhodčí podle hlášení psa. Podle délky odmlky může rozhodčí posoudit kvalitu nosu a také zkušenost, s jakou pes dovedl svých nosových vlastností využít. Krátké odmlky se nepočítají. Pes má při nahánění upřednostňovat tu zvěř, která je při nahánkách se psem lovena. Je to hlavně zvěř černá, případně jelení, liška, zajíc apod. Srnčí zvěř pes nahánět nemá. Krátké pohonění srnčí zvěře do 10 minut nemá na snížení známky vliv. Pokud však pes upřednostňuje srnčí zvěř a honí ji déle jak 10 minut, je hodnocen z nahánění nejvýše známkou 2. Pokud pes honí tuto zvěř déle jak 30 minut a neuposlechl přivolačací signál, obdrží známku 0 z poslušnosti a je vyloučen ze zkoušek. Při kontaktu s divočáky nestačí krátké hlášení a vracení se, pes má při černé zvěři setrvat a vytrvale hlásit - není žádoucí bezhlavé útočení.

Není chybou, když zkoušení psi sledují zvěř nebo stopu společně nebo společně doléhají na černou zvěř.

Celkově se žádá rychlé hledání a pomalejší vytrvalé nahánění. Chybou je, když pes nejde za zvěří důsledně.

Nejlépe hodnoceni jsou psi, kteří zvěř nahání hlasitě z leče ven.

Hlasitost

Posuzuje se vrozená vlastnost psa hlásit pronásledovanou zvěř na čerstvé stopě. Tato disciplína se hodnotí společně s disciplínou nahánění. Čerstvou stopu zvěře má pes sledovat a soustavně hlásit. K odmlce dojde, když pes stopu ztratí a když ji znovu najde, hlasitě ji sleduje dále.

Známkou 4 nebo 3 - obdrží pes podle soustavnosti hlášení.

Známkou 2 - obdrží pes, který při sledování teplé stopy hlásí jen nepravidelně, zpravidla když se ke sledované zvěři právě blíží.

Známkou 1 - obdrží pes, který zahlásí jen krátce, když zvěř vyrazí.

Známkou 0 - obdrží pes, který na teplé stopě nehlásí, nebo hlásí jen zvěř, kterou má v dohledu, nebo zvěř která se psovi staví.

Ze zkoušek se vylučují psi, kteří hlásí při nejmenším vzrušení naplano - tzv. balamucení.

Dosled černé zvěře na uměle založené šlapané nepobarvené stopě

Časový limit: 45 minut

Na barvářských zkouškách honičů (BZH) se pes prvořadě přezkouší na uměle založené šlapané nepobarvené a alespoň 3 hodiny staré stopě černé zvěře. Stopní dráha je 500 až 550 kroků dlouhá se dvěma změnami směru s

úhlem menším než 90 stupňů. Stopa černé zvěře se zhotoví čerstvými spárky ze zadních běhů střelené zvěře živé váhy nejméně 50 kg. Vzdálenost jednotlivých stopních drah musí být nejméně 100 kroků od sebe. Místo počátku stopní dráhy se označí číslem na stromě, nástřel pak zálohem. Směr stopní dráhy prvních asi 30 kroků se vyznačí na stromech zepředu, dále jsou stromy na stopní dráze vyznačeny z opačné strany pro kontrolu rozhodčích, aby je vůdce neviděl. Na konci stopní dráhy musí být položena vyvrhnutá a zašitá černá zvěř. Asi v polovině stopní dráhy se zálohem označí lože, odkud se pes vypouští při dosledu jako „hlasič“ nebo „oznamovač“. Asi 50 kroků před koncem stopní dráhy je vyznačeno místo, odkud se vypouští pes pracující jako „vodič“ na disciplínu „Chování u střelené zvěře“. Na toto místo je rozhodčí povinen vůdce upozornit a zde ukončit hodnocení dosledu. Dále se hodnotí disciplína „Chování u střelené zvěře“.

K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně, obdrží až 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován nebo nepracuje v těsném kontaktu, body navíc se mu úměrně sniží.

Před nasazením psa na práci na nepobarvené stopě musí předem vůdce oznámit rozhodčímu způsob práce psa (vodič, oznamovač, hlasič). Číslo losu z losování při zahájení zkoušek neplatí pro stopní dráhy. Pořadí zkoušených psů na nepobarvené stopě se losuje ve skupině vždy až po založení nepobarvené stopy. Před konkrétní nepobarvenou stopou se vysoluje jen pes, který tuto nepobarvenou stopu vypracuje. Losování psa, který vypracuje následující nepobarvenou stopu je provedeno vždy až po té, co předchází pes práci na předcházející stopě ukončí. Pořadatel je odpovědný za naprosto korektní chování přenašečů zvěře a trubačů. Za založení stopních drah zodpovídá sbor rozhodčích, kteří akci posuzují ve spolupráci s pořadatelem.

a) vodič (dosled na řemeni nebo volně)

Pes je nasazen na označený nástřel, naveden na směr stopní dráhy a pak pracuje na plně rozvinutém, nejméně 5 m dlouhém barvářském řemeni nebo volně v těsném kontaktu s vůdcem. V ideálním případě by měl být pes po celou dobu práce na stopě zalehlý v barvářském řemeni a s jistotou sledovat stopu až na konec dráhy, kde leží zhaslá zvěř. Ohlíží-li se vůdce, aby zjistil správný směr stopy podle značek, musí jej rozhodčí napomenout a za každé napomenutí se snižuje známka o jeden stupeň. Pes pracuje buď přímo na stopě nebo může jít pod větrem i několik metrů, ale od stopní dráhy se nesmí vzdálit více než 30 kroků. Větší vzdálenost se posuzuje jako sejití ze stopy. Každé sejití ze stopy je povinen rozhodčí oznámit vůdci či případně koruně např. zatroubením na signální trubku. Pokud pes sejde ze stopy, rozhodčí nechá psa opravit a znovu nasadit na stopu. Každá oprava má za následek snížení známky o jeden stupeň. Pes nemá jít příliš rychle, aby mu vůdce stačil normálním krokem. Na stopu se může pes nasadit znovu nejvýše třikrát. Za dosled volně může být psovi připočteno až 5 bodů.

b) hlasič

Pes pracuje k loži stejně jako vodič a na pokyn rozhodčího je na označeném místě vypuštěn z řemene s pokynem, aby zvěř našel a hlásil.

Za spolehlivého hlasiče je možno považovat jen takového psa, který volně nalezenou zvěř na místě vytrvale hlásí až do příchodu vůdce. Pes musí do 10 minut po vypuštění začít hlásit zvěř. Musí se rozpoznat skutečné hlášení od občasného zaštekání psa při zvěři z rozčilení, vzrušení nebo strachu. Vůdce společně s rozhodčím postupují k psovi jen, když hlásí. Přestane-li pes hlásit, zůstane vůdce i s rozhodčím stát. K psovi postupují opět, až když pes začne znovu hlásit. Pes se nesmí k hlášení žádným způsobem povzbuzovat. Zde je rovněž možno odzkoušet chování psa u střelené zvěře. Pokud pes neobstojí jako hlasič, anebo ke zvěři nedojde, může zbytek stopní dráhy vypracovat na řemeni a celá práce se hodnotí jako dosled vodiče na řemeni se snížením známky o jeden stupeň.

c) oznamovač

Před nástupem musí vůdce oznámit rozhodčím, jakým způsobem pes oznámí nalezení zvěře nebo jak ho k ní přivede. Pes pracuje k loži stejně jako vodič a na pokyn rozhodčích je na označeném místě vypuštěn z řemene s pokynem, aby zvěř našel a oznámil.

Rozhodčí hodnotí práci psa na řemeni (na volno) a potom potřebný čas na volný dosled. Pes musí oznámit nalezení zvěře vůdci do 15ti minut od vypuštění a následně musí dovést vůdce ke střelenému kusu zvěře. Toto musí být provedeno volně. Zde je rovněž možno odzkoušet chování psa u střelené zvěře. Neoznámí-li nalezenou zvěř vůdci způsobem, který vůdce rozhodčím předem ohlásil, nemůže se práce hodnotit jako práce oznamovače. Pokud pes na posledním úseku neobstál jako oznamovač nebo ke zvěři nedojde vůbec, může zbytek dráhy vypracovat jako vodič na řemeni a bude takto ohodnocen se snížením známky o jeden stupeň.

Úspěšný dosled jako „hlasič“ nebo „oznamovač“ se zapíše do průkazu původu v rubrice „Poznámka“ při konečném vyhodnocení zkoušek.

Dosled černé zvěře na šlapané a současně na uměle založené pobarvené

stopě, staré nejméně 12 hodin

Časový limit: 45 minut

Na holičských zkouškách (HZ) má být stopní dráha dlouhá 500 až 550 kroků se dvěma změnami směru, s úhlem menším než 90 stupňů. Je zakládána spárky černé a do stopy se současně kape (popřípadě tupuje) barva. Pro založení jedné stopní dráhy se použije 0,3 l barvy z divočáka nebo vepřové krve. Vzdálenost jednotlivých stopních drah musí být nejméně 100 kroků od sebe. Místo počátku stopní dráhy se označí číslem na stromě, nástřel pak zálomkem. Směr stopní dráhy prvních asi 30 kroků se vyznačí na stromech zepředu, dále jsou stromy na stopní dráze vyznačeny z opačné strany pro kontrolu rozhodčích, aby je vůdce neviděl. Na konci stopní dráhy musí být položena vyvrhnutá a zašitá černá zvěř. Asi v polovině stopní dráhy se zálomkem označí lože, odkud se pes vypouští při dosledu jako „hlasič“ nebo „oznamovač“, aby zbývající část barvy vypracoval pes samostatně, a současně se u něj hodnotí disciplína „Chování střelené zvěře“. Asi 50 kroků před koncem stopní dráhy je vyznačeno místo, odkud se vypouští pes pracující jako „vodič“ na disciplínu „Chování u střelené zvěře“. Na toto místo je rozhodčí povinen vůdce upozornit a zde ukončit hodnocení dosledu. Dále se hodnotí disciplína „Chování u střelené zvěře“.

K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně, obdrží až 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován nebo nepracuje v těsném kontaktu, body navíc se mu úměrně sniží.

Před nasazením psa na práci na šlapané a současně na uměle založené pobarvené stopě musí předem vůdce oznámit rozhodčímu způsob práce psa (vodič, oznamovač, hlasič). Číslo losu z losování při zahájení zkoušek neplatí pro stopní dráhy. Před konkrétní stopou se vysoluje jen pes, který tuto stopu vypracuje. Losování psa, který vypracuje následující stopu je provedeno vždy až po té, co předchozí pes práci na předcházející stopě ukončí. Pořadatel je odpovědný za naprosto korektní chování přenašečů zvěře a trubačů. Za založení stopních drah zodpovídá sbor rozhodčích, kteří akci posuzují ve spolupráci s pořadatelem.

a) vodič (dosled na řemeni nebo volně)

Pes je nasazen na označený nástřel, naveden na směr stopní dráhy a pak pracuje na plně rozvinutém nejméně 5 m dlouhém barvářském řemeni, nebo volně v těsném kontaktu s vůdcem. V ideálním případě by měl být pes po celou dobu práce na stopě zalehlý v barvářském řemeni a s jistotou sledovat stopu až na konec dráhy, kde leží zhaslá zvěř. Ohlíží-li se vůdce, aby zjistil správný směr stopy podle značek, musí jej rozhodčí napomenout a za každé napomenutí se snižuje známka o jeden stupeň. Pes pracuje buď přímo na stopě, nebo může jít pod větrem i několik metrů, ale od stopní dráhy se nesmí vzdálit více než 30 kroků. Větší vzdálenost se posuzuje jako sejítí ze stopy. Každé sejítí ze stopy je povinen rozhodčí oznámit vůdci, či případně koruně např. zatroubením na signální trubku. Pokud pes sejde ze stopy, rozhodčí nechá psa opravit a znovu nasadit na stopu. Každá oprava má za následek snížení známky o jeden stupeň. Pes nemá jít příliš rychle, aby mu vůdce stačil normálním krokem. Na stopu se může pes nasadit znovu nejvýše třikrát.

Za práci volně se připočítává až 5 bodů. K práci volně: Dovede-li pes vůdce ke kusu volně bez ovlivňování vůdcem, obdrží 5 bodů. Je-li pes během práce vůdcem ovlivňován, body navíc se úměrně sniží.

b) hlasič (dosled volně)

Pes pracuje k loži stejně jako vodič a na pokyn rozhodčího je na označeném místě vypuštěn z řemene s pokynem, aby zvěř našel a hlásil.

Za spolehlivého hlasiče je možno považovat jen takového psa, který volně nalezenou zvěř na místě vytrvale hlásí až do příchodu vůdce. Pes musí do 10 minut po vypuštění začít hlásit zvěř. Musí se rozpoznat skutečné hlášení od občasného zaštekání psa při zvěři z rozčílení, vzrušení nebo strachu. Vůdce společně s rozhodčím postupují k psovi jen, když hlásí. Přestane-li pes hlásit, zůstane vůdce i s rozhodčím stát. K psovi postupují opět, až když pes začne znovu hlásit. Pes se nesmí k hlášení žádným způsobem povzbuzovat. Zde je rovněž možno odzkoušet chování psa u střelené zvěře. Pokud pes neobstojí jako hlasič, anebo ke zvěři nedorazí, může zbytek stopní dráhy vypracovat na řemeni a celá práce se hodnotí jako dosled vodiče na řemeni se snížením známky o jeden stupeň.

c) oznamovač

Před nástupem musí vůdce oznámit rozhodčím, jakým způsobem pes oznámí nalezení zvěře nebo jak ho k ní přivede. Pes pracuje k loži stejně jako vodič a na pokyn rozhodčích je na označeném místě vypuštěn z řemene s pokynem, aby zvěř našel a oznámil.

Rozhodčí hodnotí práci psa na řemeni (na volno) a potom potřebný čas na volný dosled. Pes musí oznámit nalezení zvěře vůdci do 15ti minut od vypuštění a následně musí dovést vůdce ke střelenému kusu zvěře. Toto

musí být provedeno volně. Zde je rovněž možno odzkoušet chování psa u střelené zvěře. Neoznámí-li nalezenou zvěř vůdci způsobem, který vůdce rozhodčím předem ohlásil, nemůže se práce hodnotit jako práce oznamovače. Pokud pes na posledním úseku neobstál jako oznamovač, nebo ke zvěři nedojde vůbec, může zbytek dráhy vypracovat jako vodič na řemeni a bude takto ohodnocen se snížením známky o jeden stupeň.

Úspěšný dosled jako „hlasič“ nebo „oznamovač“ se zapíše do průkazu původu v rubrice „Poznámka“ při konečném vyhodnocení zkoušek.

Pes může být nasazen i na stopu zvěře postřelené během společného lovu. Toho, který bude takto pracovat, vylosují rozhodčí ze psů, kteří jsou přítomni ve chvíli potřeby dosledu. Dosled musí posoudit dva rozhodčí. Na konci této stopy je možno posoudit disciplínu „Chování u střelené zvěře“. V případě dosledování postřeleného kusu, ještě živého, rozhodčí mohou posoudit i disciplínu ochota k práci. Zda takto vypracovaná stopní dráha splnila parametry uměle založené stopy, posoudí sbor rozhodčích. Pokud bude pes na takovéto stopě ohodnocen, už nemusí absolvovat uměle založenou stopní dráhu. Není-li na konci stopní dráhy dosledován kus a stopa je ohodnocena, provede se disciplína „Chování u střelené zvěře“ samostatně podle popisu v ZŘ (50 kroků stopa, potom chování).

Ochota k práci na černou zvěř

Časový limit: 5 minut

Pes prokazuje ochotu k práci na černou zvěř přednostně během společného lovu. Prokáže-li v leči před rozhodčími schopnost a ochotu pracovat na živé černé zvěři, hodnotí se podle předvedeného výkonu, s přihlédnutím k množství a velikosti zvěře, na které prokazoval v leči ochotu. Pokud nelze objektivně posoudit hodnocení ochoty práce na černou zvěř v leči podle níže uvedených známek (např. z důvodu společné práce více psů a podobně), musí se disciplína vyzkoušet ve zkušební obůrce.

Neprokáže-li pes ochotu v průběhu leče nebo nebyla-li možnost ji objektivně posoudit, zkouší se disciplína ve zkušební obůrce, která je umístěna mimo oblast obory, ve které je černá zvěř trvale držena. Zkušební obůrka je dvouplášťová, vnitřní část má rozměry asi 3 x 3 m, vnější oplocení je vzdáleno od vnitřního 15 – 30 cm, aby byla zaručena práce bez kontaktu. Oba pláště zhotovené z přírodního materiálu (dřevěné oplocenky) budou opatřeny řádně uzavíratelnými dvířky. Při dostatečně silných kůlech lze pláště (oplocení) opatřit pouze na tuto jednu řadu kůlů. Výška vnějšího pláště je asi 2 m.

Pes je vypuštěn na pokyn rozhodčího asi 30 kroků pod větrem směrem k obůrce s jedním povelom „hledej“. Pes by měl černou zvěř navěštit a do 2 minut zvěř nalézt a být v kontaktu s ní. Délka zkoušky u vlastní obůrky je 5 minut. Vůdce setrvává po celou dobu na místě vypuštění psa.

Pes má projevit ochotu k práci s projevy tvrdého doléhání a soustavného hlášení. V případě tvrdého doléhání, kde hrozí poranění psa, může rozhodčí zkoušku ukončit před časovým limitem.

Známkou 4 se hodnotí výkon psa, který nepřetržitě po dobu 5 min. divočáka hlásí, s hlasitými projevy útočí na oplocení se snahou bezprostředního kontaktu.

Známkou 3 se hodnotí výkon psa, který bez hlasitých projevů tvrdě útočí na oplocení a hrozí jeho zranění nebo se projevuje krátkými hlasitými projevy s náznaky útoku na divočáka.

Známkou 2 se hodnotí výkon psa, který divočáka hlásí dobu kratší než 5 min., od oplocení se vzdálí, aby zpravidla vyhledal vůdce, a po povzbuzení se k obůrce vrátí.

Známkou 1 se hodnotí výkon psa, který sice divočáka v oplocení krátce hlásí, ale opětovně se vrací k vůdci a je ho nutné vícekrát povzbuzovat, aby se k divočáku vracel.

Známkou 0 se hodnotí pes, který se divočáka bojí, nehlásí ho, samostatně se neodvází do blízkosti obůrky a celkově nemá o práci zájem.

Hodnocení ochoty k práci v leči:

Známkou 4 se hodnotí výkon psa, který s mimořádným důrazem staví zvěř v leči, zůstává s ní v kontaktu a snaží se jí vytlačit z leče na střelce.

Známkou 3 se hodnotí výkon psa, který zvěř hlásí z větší dálky, zvěř neopouští, ale nemá snahu ji vytlačit z leče na střelce.

Známkou 2 se hodnotí výkon psa, který zvěř krátce zahlásí, vrací se k vůdci, po častých povelích jde za zvěří a setrvává u ní.

Známkou 1 se hodnotí výkon psa, který zvěř krátce zahlásí, opakovaně se vrací k vůdci, po častých povelích jde za zvěří a setrvává u ní.

Známkou 0 se hodnotí pes, který černou zvěř, kterou prokazatelně navěštil, zapírá nebo po jejím navěšlení ze strachu odběhne od zvěře. Pes, který se bojí divočáků, při kontaktu s nimi ustrašeně odběhne a ani přes pobízení dál nepracuje.

Poslušnost

Rozhodčí sledují v průběhu zkoušky, jak pes reaguje na povely vůdce. S ohledem na temperament honiče nelze hodnotit přivolání psa, pokud sleduje teplé stopy zvěře. Pes má přijít ochotně k vůdci a dát se v klidu uvázat na vodící řemen. Přivolávací signál je možno dát signální trubkou, lesním rohem nebo píšťalkou - s tím musí být rozhodčí seznámen. Jinak pro posouzení jsou směrodatné všechny povely, které pes dostal od vůdce s přihlédnutím na jejich plnění při celém průběhu zkoušek.

Chování po výstřelu

Hodnotí se v lečích, při chování na stanovišti apod. Pes, který se výstřelu bojí, ztratí zájem o hledání, nedá se ze strachu přivolat, je hodnocen z chování po výstřelu známkou 0.

Chování u střelené zvěře

Zkouška se provádí výhradně s černou zvěří, která je řádně zašitá a v době zkoušky není zmražená. Rozhodčí na stopní dráze dá pokyn na vypuštění psa asi 50 kroků před místem, kde leží zašitý divočák. Od místa vypuštění pokračuje stopní dráha založená stejně jako na dosled. Tato stopní dráha je zepředu viditelně označena až ke kusu. Limit na nalezení kusu je 5 minut. Vůdce zůstává stát na místě vypuštění. Dále postupuje výhradně na pokyn rozhodčího.

Známkou 4 se hodnotí chování psa ve dvou případech:

1. Pokud provedl úspěšný dosled jako „hlasič“ nebo „oznamovač“. Bez 5ti bodů za hlášení či oznámení. Při hodnocení se nebere zřetel na časový limit nalezení kusu a maximální dobu zkoušky.
2. Pokud provedl úspěšný dosled jako vodič, projeví nebojácnost a vzrušení a zájem o ulovenou zvěř tím, že ji zaštekává, kouše - ale nenačíná, škuje apod. Pes má zůstat u zastřelené zvěře a vyčkávat příchodu vůdce, případně zvěř hlásit či oznámit. Oznamování zvěře: – po ověření kusu se pes musí přímočaře vrátit k vůdci a z jeho chování musí být zřejmé, že se snaží vůdce ke kusu dovést, rozhodčí si toto může ověřit tím, že vůdce několikrát zastaví a pes musí tzv. „pumpovat“ a snažit se ho ke kusu dovést. Toto je možné provést pouze volně. Pokud pes u zvěře hlásí nebo jí oznamuje, může získat až 5 bodů

Známkou 3 se hodnotí chování psa, který projeví nebojácnost, ale nejeví o zvěř trvalý zájem, pouze zvěř očíhává, nemá snahu přivést vůdce ke zvěři, ale vyčká jeho příchodu.

Známkou 2 se hodnotí výkon psa, který projeví malý zájem o zvěř, po ověření kusu odejde k vůdci nebo jde hledat a po pokynu se vrátí k vůdci nebo kusu.

Známkou 1 se hodnotí chování psa, který o ulovenou zvěř projeví minimální zájem, ale zvěře se nebojí.

Známkou 0 se hodnotí pes, který se bojí ke zvěři přiblížit, zvěř zapře nebo jí načíná, pes se vzdálí z vlivu vůdce nebo nenajde zvěř v limitu.

Maximální doba zkoušky u kusu je 3 minuty, při projevech nebojácnosti může rozhodčí limit zkrátit.

Chování na stanovišti

Časový limit: 10 minut

Pes má prokázat, že je na stanovišti úplně klidný. Vůdci se rozestaví čelem k leči lesního porostu asi 50 kroků od sebe. Honci procházejí leči a imitují hon včetně asi 2 - 3 výstřelů do vzduchu. Pes je odložen u levé nohy vůdce, je připoután na vodícím řemeni, který má vůdce přes rameno a nesmí ho držet rukou, nebo je odložen volně u levé nohy vůdce. Pes, který projeví neklid pohybem, hlasem nebo potahováním řemenem, má za každou chybu sníženou známku. Pes, který je volně u nohy neuvázaný, je zvýhodněn vyšším koeficientem.

Výtrvalost

Disciplína hodnotí kondici a výkon psa. Přitom je nutno přihlédnout k určitým podmínkám, jako je výška sněhové pokrývky, svažitost terénu, venkovní teplota apod. Pes musí celou zkoušku pracovat se zájmem, nechodit po pěšinách, neztrácet na intenzitě. Nejlépe je možno porovnávat v daných podmínkách výkony psů navzájem.

Orientace

Orientace je velmi důležitou vlastností, kterou od honičů požadujeme při práci v rozsáhlém a neznámém prostoru. Pes se musí po ukončení leče vrátit ke svému vůdci nejpozději do půl hodiny. Pokud pes prokazatelně šel za černou nebo jinou postřelenou zvěř, může se vrátit později. Opožděný návrat však nesmí znemožnit přezkoušení psa z jiných disciplín v určeném čase zkoušek - pak je ze zkoušky vyloučen.

Známkou 4 se hodnotí pes, který po ukončení leče přijde k vůdci. Nižšími známkami se hodnotí pes, který k vůdci nepřišel, vrátil se např. na místo vypuštění, k autu apod.

Vodění

Rozhodčí určený pro posuzování této disciplíny vytyčí v lesním nebo podobném porostu trasu, která by měla být pro všechny zkoušené psy přibližně stejná. Trasa je kruhového tvaru a vede přes rozličné terénní překážky (padlý strom, mezi keři, přes příkop atd.).

Vůdce vede psa upoutaného na loveckém vodítku neseném přes rameno nebo na přes rameno zavěšeném svinutém barvářském řemeni anebo volně.

Pes nesmí vůdci při chůzi překážet nebo jej zdržovat. Během zkoušky vůdce nesmí držet vodítko v ruce a usměrňovat pohyb psa. Pes má jít klidně za svým vůdcem nebo vedle jeho levé nohy, nemá ho předbíhat ani se nechat táhnout. Nemá se zaplétat do keřů ani zachytávat za stromy. Vůdce projde kolem několika keřů nebo stromů těsně, aby dokázal, jak pes zvládá vodění na řemeni.

Rozhodčí sleduje vůdce se psem po celé délce trasy.

Tahá-li pes svého vůdce, zachytává-li za stromy nebo keře, nebo ho správně nenásleduje, obdrží za každou chybu o jeden stupeň sníženou známku.

Odložení

Časový limit: 5+5 minut

Vůdce nahlásí rozhodčímu, jestli psa odloží připoutaného nebo volně. Pes má být odložen na příhodném, klidném místě v lesním porostu apod. Vůdce přiváže psa na rozbalený barvářský řemen na místě, které mu rozhodčí určí, případně psa odloží volně. Společně pak s rozhodčím skrytě sleduje chování psa. Po 5 min. pak vůdce vystřelí a vyčká dalších 5 min., kdy mu rozhodčí dá povel, aby si došel pro psa. Pokud je pes odložen volně, může mít na sobě obojek a volně položený barvářský řemen nebo odložený batoh, kabát apod.

Známkou 4 se hodnotí pes, který je při odložení klidný a nepohne se z místa. Nižšími známkami se hodnotí různé projevy neklidu, štěkání, kňučení, trhání se na řemeni, snahu odejít z místa. Není chybou, když se pes po výstřelu posadí nebo postaví, ale jinak zůstane na místě.

Pokud pes opustí místo odložení a odejde k vůdci, hodnotí se známkou 0, rovněž tak při trhání se na barvářském řemeni a stálém štěkání nebo hlasitém kňučení.

Volné odložení je zvýhodněno vyšším koeficientem pro výpočet bodů. Je možno provádět společné odložení více psů. V tomto případě musí být mezi psy dodržena minimálně vzdálenost 80 m. Pokud o to vůdce požádá, rozhodčí mu musí umožnit odkládat psa samostatně.

ZADÁVÁNÍ TITULU „DIVIAČIAR,,

Titul „Diviačiar“ je možné zadat psovi, který se na zkouškách zaměřených na černou zvěř umístil alespoň ve II. ceně, dostal z hledání, z ochoty k práci na černou zvěř a z nahánění známku 4. Kromě toho z jeho chování má být zřejmé, že se při hledání hlavně zaměřoval na černou zvěř, dával jí přednost před jinou zvěř a prokázal při doléhání na divočáka spojeném s jeho zaštekáváním náležitou výdrž. Důležitá je cílevědomost při vyhledávání černé zvěře a výdrž při hlasitém doléhání na ní.

Zadávání titulu „Diviačiar“ přichází do úvahy jen na zkouškách konaných v revíru s černou zvěř - v žádném případě v obůrkách.

Zadání titulu musí rozhodčí uvést v soudcovské tabulce a v průkazu původu v rubrice „Poznámka“. Na žádost vůdce psa zapíše ČMKJ získání titulu do záhlaví průkazu původu a potvrdí tento záznam razítkem.

Titul „Diviačiar“ se píše před jménem psa a není nárokový.

PODZIMNÍ ZKOUŠKY TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu	Koeff.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.		
						I.	II.	III.
1. Nos	3	3	2	10	40			
2. Hlasitost a) jagdteriér b) ostatní teriéři mimo JGT	3 0	2 0	1 0	8	32			
3. Poslušnost	3	2	1	4	16			
4. Chování po výstřelu	2	1	1	3	12			
5. Vodění a) na řemeni b) volně	3 3	2 2	1 1	3 5	12 20			
6. Slídění	3	2	1	7	28			
7. Stopa živé zvěře	3	2	1	7	28			
8. Dohledávka a přinášení zvěře pernaté	2	1	1	7	28			
9. Vlečka se srstnatou zvěří	2	1	1	6	24			
10. Přinášení kachny z hluboké vody	2	1	1	8	32			
Nejnižší počet bodů pro cenu	173	120	73	-	260			
Nejnižší počet bodů pro cenu (teriéři mimo JGT)	149	104	65	-	-			
Výsledná kvalifikace cena	Celkový počet bodů:							

Poznámka: Známka z hlasitosti nemá vliv na zařazení do ceny u plemen teriérů s výjimkou jagdteriérů.

LESNÍ ZKOUŠKY TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu	Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.		
	I.	II.	III.					
1. Nos	3	3	2	10	40			
2. Hlasitost a) jagdteriér b) ostatní teriéři mimo JGT	3 0	2 0	1 0	8	32			
3. Poslušnost	3	2	1	4	16			
4. Chování po výstřelu	3	2	1	3	12			
5. Vodění a) na řemeni b) volně	3 3	2 2	1 1	3 5	12 20			
6. Slidění	3	2	1	7	28			
7. Práce před barvou a) Šoulačka b) Následování volně c) Následování na řemeni	3 3 3	2 2 2	1 1 1	8 4 2	32 16 8			
8. Barva a) hlasíč, oznamovač b) vodič	3 3	2 2	1 1	20 10	80 40 + 5			
9. Odložení a) na řemeni b) volně	3 3	2 2	1 1	4 5	16 20			
10. Vyhánění zvěře z houštin a) z odložení b) od nohy	3 3	2 2	1 1	9 7	36 28			
Nejnižší počet bodů pro cenu	182	126	68	-	316			
Nejnižší počet bodů pro cenu (teriéři mimo JGT)	158	110	60	-	-			
Výsledná kvalifikace cena	Celkový počet bodů:							

Poznámka: Známa z hlasitosti nemá vliv na zařazení do ceny u plemen teriérů s výjimkou jagdteriérů.

ZKOUŠKY Z VODNÍ PRÁCE TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu	Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.		
	I.							
1. Ochota k práci v hluboké vodě	2	1	1	4	16			
2. Přinášení kachny z hlub. vody	2	1	1	4	16			
3. Poslušnost	2	1	1	5	20			
4. Slídění v rákosí	2	1	1	5	20			
5. Dohledávka kachny pohozené v	2	1	1	5	20			
6. Chování na stanovišti u vody	2	1	1	2	8			
Nejnižší počet bodů pro cenu	80	60	30	-	100			
Výsledná kvalifikace cena cena	Celkový počet bodů							

BARVÁŘSKÉ ZKOUŠKY TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu	Koef.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.		
	I.							
1. Vodění								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
2. Odložení								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
3. Práce před barvou								
a) Šoulačka	3	2	1	8	32			
b) Následování volně	3	2	1	4	16			
c) Následování na řemeni	3	2	1	2	8			
4. Barva								
a) hlasič, oznamovač	3	2	1	20	80			
b) vodič	3	2	1	10	40 + 5			
Nejnižší počet bodů pro cenu	70	40	18	-	152			
Výsledná kvalifikace cena	Celkový počet bodů:							

ZKOUŠKY K VYHLEDÁNÍ, VYHÁNĚNÍ A NAHÁNĚNÍ ZVĚŘE TERIÉRŮ (ZVVZ)

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu	Kof.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.		
	I.							
1. Vyhánění zvěře z houštin	3	2	1	9	36			
a) z odložení	3	2	1	7	28			
b) od nohy								
2. Chování po výstřelu	3	2	1	3	12			
3. Poslušnost	2	1	1	5	20			
4. Vodění								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
5. Chování na stanovišti v lese								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
Nejnižší počet bodů pro cenu	68	45	21	-	108			
Výsledná kvalifikace cena cena Celkový počet bodů:	Celkový počet bodů:							

VŠESTRANNÉ ZKOUŠKY TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu	Kof.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.		
	I.							
1. Nos	3	3	2	8	32			
2. Hlasitost								
a) jagdteriér								
b) ostatní teriéři mimo JGT	3	2	1	8	32			
	2	1	0	8	32			
3. Poslušnost	3	2	1	4	16			
4. Chování po výstřelu	3	2	1	3	12			
5. Vodění								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			

6. Slidění	3	2	2	7	28			
7. Stopa živé zvěře	3	2	1	7	28			
8. Dohledávka a přinášení zvěře pernaté	3	2	1	7	28			
9. Vlečka se srstnatou zvěří	3	2	1	6	24			
10. Přinášení kachny z hluboké vody	3	2	1	8	32			
11. Práce před barvou	3	2	1	8	32			
a) Šoulačka	3	2	1	4	16			
b) Následování volně	3	2	1	2	8			
c) Následování								
12. Barva								
a) hlasíč, oznamovač	3	2	1	20	80			
b) vodič	3	2	1	10	40 + 5			
13. Odložení								
a) na řemeni	3	2	1	3	12			
b) volně	3	2	1	5	20			
14. Vyhánění zvěře z houštin	3	2	1	9	36			
a) z odložení	3	2	1	7	28			
b) od nohy								
Nejnižší počet bodů pro cenu	269	194	118	-	420			
Nejnižší počet bodů pro cenu	261	186	110	-	-			
Výsledná kvalifikace cena cena	Celkový počet bodů:							

BARVÁŘSKÉ ZKOUŠKY HONIČŮ TERIÉRŮ (BZH)

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu	Koef.	Max. bodů	Znám.bodů	Bodů	Pozn.		
	I.	II.	III.					
1. Vodění								
a) na řemeni	3	2	1	1	4			
b) volně	3	2	1	3	12			

2. Odložení a) na řemeni b) volně	3 3	2 2	1 1	3 8	12 32			
3. Dosled černé zvěře na uměle založené šlapané, nepobarvené stopě a) na řemeni nebo založ	3 3	2 2	1 1	20 40	80 + 5 160			
4. Chování u střelené zvěře	3	2	1	10	40 + 5			
5. Poslušnost	3	3	2	10	40			
Nejnižší počet bodů pro cenu	145	113	54	-	289			
Výsledná kvalifikace cena	Celkový počet bodů:							

HONIČSKÉ ZKOUŠKY TERIÉRŮ

Disciplína	Nejnižší známky pro cenu	Kof.	Max. bodů	Znám.	Bodů	Pozn.		
						I.	II.	III.
1. Nos	3	2	2	4	16			
2. Hledání	3	2	1	4	16			
3. Nahánění a) zajíc, liška, ostatní spárkatá mimo zvěře srnčí b) divočák	3 3	2 2	1 1	3 5	12 20			
4. Hlasitost	3	2	1	4	16			
5. Dosled černé zvěře na uměle založené šlapané a současně pobarvené	3 3	2 2	1 1	5 15	20+5 60			
6. Ochota k práci na černou zvěř	3	2	1	5	20			
7. Poslušnost	3	2	1	2	8			
8. Chování po výstřelu	3	2	1	2	8			
9. Chování u střelené zvěře	3	2	1	3	12+5			
10. Chování na stanovišti a) na řemeni b) volně	3 3	2 2	1 1	2 4	8 16			
11. Vyrvalost	3	2	1	3	12			

12. Orientace	3	2	1	4	16			
1. Vodění a) na řemeni	3	2	1	1	3			
b) volně	3	2	1	3	12			
2. Odložení a) na řemeni	3	2	0	2	8			
b) volně	3	2	0	4	16			
Nejnižší počet bodů pro cenu	136	102	52	-	253			
Výsledná kvalifikace	Celkový počet bodů: cena							

Za dosled volně může být psovi připočteno až 5 bodů.

Poznámka: Známa z hlasitosti nemá vliv na zařazení do ceny u teriérů mimo jagdteriéra.

Zkouška teriérů - práce po výstřelu

Účel zkoušky

Držení dobře vycvičeného a přezkoušeného loveckého teriera je předpokladem správného výkonu práva myslivosti v honitbě nejen v ČR, ale ve všech zemích FCI. Zásadním účelem Zkoušky teriérů - práce po výstřelu je zajištění jednotné vycvičenosti pro praktický výkon myslivosti v členských klubech chovatelů teriérů FCI. Zkouška odpovídá Mezinárodní zkoušce teriérů – práce po výstřelu a se souhlasem FCI na ní může být navrhován CACIT.

Podmínky pro přijetí

Mezinárodní zkoušky teriérů - práce po výstřelu s udělením CACIT se mohou zúčastnit pouze teriéři s průkazem původu uznaným FCI s **věkovou hranicí nad 15 měsíců. Pes musí mít vykonanou zkoušku z norování a jednu zkoušku z lovecké upotřebitelnosti.** Majitelé a vůdci musí být členy klubů teriérů v členských zemích FCI.

Vypsání zkoušek

O pořadatelství těchto zkoušek se mohou ucházet členské země FCI, zkoušky mohou být organizovány ve 3 zemích v jednom roce a musí být oznámeny na FCI, organizátorská země, klub zastřešující chov teriérů v dané zemi je povinen seznámit všechny členské země o organizaci těchto zkoušek včas. Propozice musí být vyhlášeny nejpozději 3 měsíce před termínem zkoušek. Organizátor je povinen v propozicích uvést :

- místo a datum zkoušek
- adresa pořadatele
- uzávěrka přihlášek
- startovné
- odkaz na zákonná ustanovení o použití zbraně
- oznámení, zda divoká či vlečená zvěř bude zajištěna pořadatelem
- ustanovení, zda pachové stopy budou tupovány nebo kapány.

Pořadatel

Pořádání zkoušek je ustanoveno vždy vypisujícím klubem. Pořadatel zkoušek odpovídá za přípravu, průběh a výkon zkoušek. **Pořadatel může přijmout ke zkoušce maximálně 24 psů.**

Vrchní rozhodčí

Zahajuje zkoušky krátkým projevem. Losuje psy do skupin a odpovídá za správnost a objektivitu při losování. Rozděluje rozhodčí pro jednotlivé skupiny a disciplíny a po dohodě s pořadatelem určí průběh zkoušek.

Rozhodčí

Pro každou zkoušenou skupinu se nasazují 2 uznávaní rozhodčí, kteří musí být členy některého teriérského klubu (KCHT, KCHJGT, KCHF) s kvalifikací pro PZ, LZ, VZ malých plemen a norování. Není přípustné, aby rozhodčí hodnotil psa rodinných příslušníků.

Protesty

Vznést protest může pouze psovod, který se účastní zkoušky.

- protest je omezen pouze na chyby a omyly v přípravě a provedení zkoušek, kterých se dopustil pořadatel, vedení zkoušek, rozhodčí a pomocníci.
- připomínky k svobodnému hodnocení rozhodčích nemohou být předmětem protestu, nejde-li však o zjevné zneužití práva rozhodčího jím samým.
- právo vznést protest končí 30 minut po udělení klasifikace. Současně s protestem se skládá jistina ve výši 2.000,- Kč, ta propadne, bude-li protest jako bezdůvodný zamítnut.
- o protestu rozhoduje vrchní rozhodčí po posouzení s ostatními rozhodčími dané skupiny.

Pořadí

O pořadí pachových prací rozhoduje los. U všech ostatních disciplín určuje jejich pořadí rozhodčí a to s ohledem na přiměřenost a místní podmínky. Kdo se na výzvu ke zkoušce nedostaví, ztrácí nárok na další účast na zkouškách.

Zkoušené disciplíny :

Vodění na řemeni – šoulačka – odložení a střelba

Tyto disciplíny je třeba provést s každým psem na jeden záprah.

Vodění na řemeni

Vodění na řemeni se přezkušuje, jako samostatná disciplína, v hustém lesním porostu. Pes na řemeni nesmí v žádném případě omezovat vůdce a musí jít na správné straně u nohy nebo za patami. Vůdce se nesmí při této práci dotýkat rukou vodítka. Hlasité povely jakož i intenzivní působení vůdce snižuje výsledek.

Šoulačka – práce volně, následování – na řemeni

Tato zkouška probíhá na přehledném místě, na cestě či prostranství v blízkosti houštiny. Před zahájením práce musí vůdce oznámit zda hodlá „šoulačku“ provést nebo „na řemeni“ to znamená následování. Vůdce by měl „šoulačku“ nebo následování provést na 120 kroků dlouhé trase. Musí se nejméně 3 krát zastavit, přičemž pes na jeho tichý povel nebo posunek sedne nebo lehne. Při pokračování v práci, se pes pohybuje u nohy. Vykonává-li práci na řemeni – následování, vždy na prověšeném řemeni. Silné ovlivňování vůdcem snižuje výsledek.

Odložení a střelba (limit 6 minut)

a) na vlno nebo na volno u předmětu

b) na řemeni

Vůdce odloží na tichý povel nebo posunek psa, vzdálí se doprovázen rozhodčím z dohledu. Po 2 minutách čekání dojde k výstřelu. O další 2 minuty padne 2. výstřel. Psovod musí další 2 minuty čekat než si odvede psa. Pes se musí chovat klidně a zůstat na svém místě. Před výstřelem může psovod jednou opravit psa, aniž by to snižovalo hodnocení. Hlasitý štěkot snižuje hodnocení. Jestliže se pes vzdálí z místa před výstřelem, práce se ukončí a je hodnocena známkou „0“.

Pes, který neobstojí při této zkoušce může dostat pouze III. Cenu. Musí být při vytažení „lišky z nory“ ohodnocen dostatečnou známkou (známka 2 při vlečení na volno popř. 3 při vlečení na vodítku).

- základní ukazatele hodnocení

odložení na volno

známka 4 : Až do ukončení práce se musí pes chovat klidně a zůstat na určeném místě ležet nebo sedět.

známka 3 : Pes se musí chovat klidně, postaví se však a přitom zůstává na svém místě.

známka 2 : Pes se zvedne a vzdálí se max. 10 m a zůstává až do návratu psovoda, musí přitom zůstat klidný.

známka 1 : Pes opustí místo a pomalu následuje psovoda, sedne si popřípadě znovu lehne jakmile zjistí přítomnost psovoda, musí se přitom chovat zřetelně klidně.

známka 0 : Pes se vzdálí dřív než padne výstřel, nebo se po výstřelu chová neustále hlasitě popř. se osamostatní.

odložení na vodítku

Pes musí být přivázan dlouhým vodítkem ke stromu.

známka 4 : Jako při odložení na volno.

známka 3 : Jako při odložení na volno.

známka 2 : Pes chce učinit krok, zůstává však když zjistí, že to nejde, ale chová se klidně.

známka 1 : Pes škupe vodítkem, ihned se však vrací na místo jakmile zjistí, že je připoután. Chová se přitom zřetelně klidně.

známka 0 : Pes trvale tahá vodítko nebo je stále hlasitý.

Práce na barvě jako práce na řemenu na večerní stopě (limit 60 minut)

Pachové práce se přezkušují na večerní stopě minimálně 900 kroků dlouhé. Při těžkém terénu může být začátek stopy přeložen až do 100 m mimo les. Stopa musí být stará 12 – 18 hodin. Začátek stopy se vyznačí barvou a úlomky větvi. Na konci stopy se volně položí kus spárkaté zvěře. Pes může být nasazen

- Stopa se pokládá jednotně tj. tupováním nebo kapáním barvou z divočiny ¼ litru nebo vepřové krve. Na všechny stopy se použije barva ze stejného druhu.
- Stopu musí pokládat rozhodčí.
- Umělá stopa zraněné zvěře musí vést prvních 50 metrů přímo, musí mít 2 lože a 2 tupouhlé kličky, je nutné dbát na to, aby klička nebyla položena v místě lože.
- Stopa musí mít od sousedních stop odstup nejméně 150 kroků.
- Pes se musí dostat ke kusu po čisté práci na řemenu.
- Během práce smí vůdce svého psa, znovu nasadit, nikoliv korigovat.
- Vůdce může být rozhodčím dvakrát odvolán k znovu zahájení práce.
- Odvolání snižuje hodnocení.
- Při známkování je třeba brát zřetel na jistotu práce na stopě, schopnost psa koncentrace, ochota hledat a celkový způsob spolupráce vůdce a psa.
- Při nedostatečné práci mohou rozhodčí práci předčasně ukončit.

Vyhledání a chování u střelené zvěře (limit 10 minut)

Disciplína se zkouší samostatně. Zkouška se má provést s černou zvěří, která se řádně zašije a v době zkoušek není zmrazená. Posuzuje se, zda pes hlavně nenačíná zvěř. Pes se vypustí se vzdálenosti 100 kroků proti větru od založené černé zvěře ve vhodném řídkém porostu, aby rozhodčí mohli posoudit práci psa. Vůdce zůstane na místě vypuštění psa.

Známkou 4 : se hodnotí chování psa, který projeví nebojácnost, případně vzrušení a zájem o ulovenou zvěř tím, že ji zaštekává, kouše – ale nenačíná, očichává apod. Pes má zůstat u zastřelené zvěře a vyčkat příchodu vůdce, nebo po ověření zvěře se vrátit k vůdci do 3 minut.

Známkou 3 : se hodnotí chování psa, který projeví nebojácnost, vzrušení a zájem o ulovenou zvěř, ale nevyčká u kusu nebo se do 3 minut nevrátí k vůdci.

Známkou 2 : se hodnotí chování psa, který projeví malý zájem o zvěř a nevyčká u kusu nebo se do 3 minut nevrátí k vůdci.

Známkou 1 : se hodnotí chování psa, který o zvěř projeví minimální zájem, po očichání zvěře od ní odejde a jde hledat.

Známkou 0 : se hodnotí pes, který se bojí ke zvěři přiblížit, nebo pes vytrhává kusy zvěřiny a polyká je – načíná.

Za hlášení nebo jeho oznámení se připočítává až 5 bodů.

Přinášení vlečené srstnaté zvěře (limit 10 minut)

Tato zkouška se provádí v otevřeném terénu. Přinášení jednoho králíka se přezkoušuje na vlečce(stopě) 200 kroků dlouhé opatřené dvěma oblouky.

- stopu pokládá rozhodčí, na konci se králík volně odloží a uvolní z vlečného lana. Rozhodčí stopy se vzdálí v jejím směru a schová se tak, aby ho pes zrakem nedokázal zjistit.
- rozhodčí se může vzdálit z úkrytu jen na zavolání.
- jednotlivé vlečky(stopy) se kladou v minimální vzdálenosti 150 kroků od sebe.
- při nasazení psa na stopu je vůdci dovoleno vést psa do 20 kroků na řemenu.
- psa je možno na vlečku(stopu) nasadit maximálně 3x , každé nasazení snižuje hodnocení.
- pes, který po prvním nalezení zvěř nepřinese, nemůže zkoušku složit.
- pes, který začíná a který zahrabává (hrobař) je ze zkoušky vyloučen.

Kriteria hodnocení : radost z práce, úchop, přinesení a korektní předání kusu.

Přinášení vlečené pernaté zvěře (limit 10 minut)

Tato zkouška se provádí v otevřeném terénu. Zkouší se přinášení jednoho kusu pernaté zvěře (koroptev, bažant, holub, kachna či lyska) ze 150 kroků dlouhé vlečky(stopy) opatřené dvěma úhly.

- vlečku (stopu) pokládá rozhodčí a na konci se volně odloží pernatou zvěř a uvolní ji z vlečného lana, to nesmí psovi bránit při uchopení pernaté zvěře. Rozhodčí se vzdálí ve směru vlečky(stopy) a schová se tak, aby ho pes zrakem nezjistil.
- rozhodčí se může vzdálit z úkrytu jen na zavolání.
- stopy se pokládají s odstupem minimálně 150 kroků.
- při nasazení je vůdci dovoleno vést psa do 20 kroků na řemenu.
- psa je možno na vlečku(stopu) nasadit maximálně 3x , každé nasazení snižuje hodnocení.
- pes, který nalezenou zvěř nepřinese, nemůže složit zkoušku.
- pes , který začíná a který hrobaří je ze zkoušky vyloučen.

Kriteria hodnocení : radost z práce, úchop, donáška a korektní předání kusu.

Přinášení pernaté zvěře (limit 10 minut)

Jeden kus pernaté zvěře (koroptev, bažant, holub, kachna nebo lyska) se odhodí do vzdálenosti 30 metrů do řepného pole, brambořiště, travního porostu nebo úhoru.

- pes nesmí odhození upozorovat.
- vůdce musí psa pokud možno proti větru odepnout a dát povel k hledání.
- psa je možné ze stanoviště řídit.
- několikeré a silné působení vůdce snižuje hodnocení.
- nalezený kus musí pes svému vůdci přinést a korektně předat.
- pes, který nalezený kus nepřinese, nemůže zkoušku složit.
- každý pes musí mít možnost hledat v terénu, který je prohledáván poprvé.
- pes, který začíná nebo hrobaří je ze zkoušky vyloučen.

Přinášení kachny z hluboké vody (limit 10 minut)

Kachnu je pokud možno hodit co nejdále na hlubokou vodu s rákosovým porostem. Pes musí být donucen plavat, přičemž vůdce jednou vystřelí. Pes může sledovat hození kachny na vodu, ale kachnu ležící na hladině nesmí vidět.

Hodnocení

Známkou 4 : pes nalezne kachnu, přinese ji nejkratší cestou, sedne si a korektně odevzdá.

Známkou 3 : pes nejdříve odloží nalezenou kachnu na břeh, otřese se nebo ji neodevzdá

korektně.

Známkou 2 : k hledání musí být pes opakovaně pobízen povely. Několikrát nalezenou kachnu odloží nebo jí přináší pod silným nátlakem. Pes kňučí.

Známkou 1 : pes má vážné potíže s nalezením kachny nebo s jejím uchopením.

Známkou 0 : pes po prvním nalezení kachnu nepřinese.

Vlečení lišky z nory (limit 5 minut)

a) na volno

b) na řemeni

Tato zkouška se provádí v noře určené k vleku o délce 6 m, (ve standardní umělé noře to znamená mezi prvním kotlem a „komínem“)světlem průřezu 18x20 cm.

- liška se protáhne norou tak,aby na konci byla odložena hlavou proti psovi.Byla-li použita šňůra,před zahájením práce psa se uvolní .

- vůdce se musí před zahájením práce rozhodnout,zda bude pracovat na vodítku nebo na volno.

- vůdce může psa tak dlouho povzbuzovat až se zmocní lišky.

Pes, který nevleče může obdržet pouze III. cenu,musí však při „odložení a střelbě“ dosáhnout hodnocení dostatečný (známka 2 při odložení na volno,popř. známka 3 při odložení na vodítku).

Hodnocení

Známka 4 : Tuto známku obdrží pes, který v předepsaném čase vyvlekl lišku alespoň tak aby její hlava byla vidět na začátku vlečné nory. Jedno opuštění nesnižuje hodnocení.

Známka 3 : Požaduje se stejný výkon jako pro známku 4,došlo však ke dvěma či třem opuštěním nory nebo je vůdce nucen délkou celé paže lišku z nory vytáhnout.

Známka 2 : Jestliže pes lišku zcela nevyvleče,minimálně však vleče 4 – 5 m a k vytažení je zapotřebí jiných pomocných prostředků nebo pes více než třikrát opustí noru.

Známka 1 : Velmi průměrný výkon,přičemž je noru třeba otevřít,protože se pes dostal za lišku a bez tohoto otevření by se ven nedostal. Nato po opětovném nasazení vleče v rozsahu známky 2.

Mezinárodní zkouška teriérů – práce po výstřelu (CACIT)

Předmět	nejnižší známka pro cenu	koeficient	max.počet bodů	počet bodů	poznámka		
	I.	II.	III.				
1. vodění na řemeni	3	2	1	2	8		
2. Šoulačka nebo následování	3	2	1	2	8		
a) následování	3	2	1	4	16		
b) šoulačka							
3. odložení se s střelbou	3	2	1	4	16		
a) na volno	3	2	1	1	4		
b) na řemeni							
4. práce na barvě	3	2	1	6	24		
5. vyhledání a chování u střelené zvěře	3	2	1	5	20		+ 5

6. přinášení vlečené srstnaté zvěře	3	2	1	4	16		
7. přinášení vlečené pernaté zvěře	3	2	1	4	16		
8. přinášení pernaté zvěře	3	2	1	4	16		
9. přinášení kachny z hluboké vody	3	2	1	4	16		
10. vlečení lišky z nory	2	1	0	4	16		
a) volně	2	1	0	2	8		
b) na řemeni							
maximální počet bodů					196		
nejnižší počet bodů pro cenu	100	66	32				

Pozn. CACIT může být navržen pouze plemeni, u kterého to FCI povoluje.